

**“Qaradağ Sement”
Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

Maliyyə Hesabatları

31 dekabr 2011-ci il tarixində başa çatan il üzrə
Müstəqil Auditorun Hesabatı ilə birlikdə

**“Qaradağ Sement”
Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

Maliyyə Hesabatları

31 dekabr 2011-ci ildə başa çatan il üzrə

Mündəricat

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat	2
Ümumi Gəlir haqqında Hesabat	3
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti haqqında Hesabat.....	4
Kapitalda Dəyişikliklər haqqında Hesabat	5
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər	6-33

ÜMUMİ MƏLUMAT

RƏSMİ ÜNVAN VƏ ƏSAS FƏALİYYƏT YERİ

“Qaradağ Sement” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
Sahil qəsəbəsi, Səlyan şəhəri
AZ-1083, Bakı, Azərbaycan

AUDİTOR

Ernst & Young Holdings (SiAyEs) Bi.Vi.
Azərbaycan Respublikasındaki filialı
Hyatt İnterneşnl Sentr
İzmir küçəsi, 1033
AZ-1065, Bakı, Azərbaycan

VERGİ MƏSLƏHƏTÇİLƏRİ

Ernst & Young Holdings (SiAyEs) Bi.Vi.
Azərbaycan Respublikasındaki filialı

PraysvaterhausKupers Audit Azərbaycan MMC
Ləndmark Ofis Plaza III, 12-ci mərtəbə,
Nizami küçəsi, 90A
AZ-1010, Bakı, Azərbaycan

HÜQUQ MƏSLƏHƏTÇİLƏRİ

Baker and McKenzie CIS Ltd,
Azərbaycan filialı,
Nizami küçəsi, 96
Ləndmark Binası
AZ-1010, Bakı, Azərbaycan

PraysvaterhausKupers Audit Azərbaycan MMC

ƏSAS BANKLAR

“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC
Nizami küçəsi, 67
AZ-1005, Bakı, Azərbaycan

“Bank Standard” QSC
Azərbaycan prospekti, 4
AZ-1005, Bakı, Azərbaycan

“Texnika Bank” ASC
Sahil qəsəbəsi, Səlyan şəhəri, 35
AZ-1063, Bakı, Azərbaycan

“Yapi Kredi Bank Azərbaycan” QSC
Cəfər Cabbarlı küçəsi, 32/12
AZ-1065, Bakı, Azərbaycan

“PAŞA Bank” ASC
Y. Məmmədəliyev küçəsi, 15
AZ-1005, Bakı, Azərbaycan

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
Hyatt International Center
Hyatt Tower III, 1st Floor
İzmir Street, 1033
Baku, AZ1065, Azerbaijan
Tel: +994 (12) 490 7020
Fax: +994 (12) 490 7017
www.ey.com/Azerbaijan

Ernst & Yang Holdings (SIAyEs) Bi.Vi.
Hyatt Internaşni Senter
Hyatt Tauer III, 1-ci Mərtəbə
İzmir küçəsi, 1033
Bakı, AZ1065, Azərbaycan
Tel: +994 (12) 490 7020
Faks: +994 (12) 490 7017

"Qaradağ Sement" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasına Müstəqil Auditorun Hesabatı:

Biz "Qaradağ Sement" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ("Şirkət") 31 dekabr 2011-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə ümumi gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə mühüm mühasibat uçotu prinsipləri və digər izahedici qeydlərin icmalından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üçün rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırlı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin lazımlı bildiyi daxili nəzarət üzrə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy ifadə etməkdir. Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq aparmışq. Bu standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlər və açıqlamalar barədə audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mühakiməsindən, eləcə də fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlər riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Bu risklər qiymətləndirilərkən auditor müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə müəssisənin maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsinə aid olan daxili nəzarət elementlərini nəzərə alır, lakin bu zaman müəssisənin daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmür. Auditə, həmçinin, tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyinin və rəhbərlik tərəfindən edilmiş ehtimalların məntiqiliyinin qiymətləndirilməsi, o cümlədən ümumilikdə maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi üzrə qiymətləndirmənin aparılması daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəy

Bizim fikrimizcə, maliyyə hesabatları 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Şirkətin maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Ernest & Young Holdings (CIS) B.V.

17 fevral 2012-ci il

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat
(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	31 dekabr	2011	2010
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak, qurğu və avadanlıqlar, xalis	3	346,096,025	267,481,314
Qeyri-maddi aktivlər	4	1,500,000	-
Uzunmüddətli əvvəlcədən ödəmələr	7	1,692,692	1,204,591
Uzunmüddətli mal-material ehtiyatları	8	5,466,087	5,730,629
Digər aktivlər	5	3,000,000	-
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		357,754,804	274,416,534
Cari aktivlər			
Mal-material ehtiyatları, xalis	8	9,908,203	8,711,682
Ticarət və digər debitor borcları, xalis	9	1,593,326	2,696,651
Vergilər üzrə debitor borcları	10	1,079,197	14,319,210
Əvvəlcədən ödəmələr və avanslar	7	1,199,167	2,848,129
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğ	18	-	21,782
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	11	47,316,843	21,318,623
Cəmi cari aktivlər		61,096,736	49,916,077
CƏMI AKTİVLƏR		418,851,540	324,332,611
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	12	31,812,880	31,812,880
Əlavə ödənilmiş kapital	12	3,301,937	3,301,937
Bölgüsürüləlməmiş mənfəət		154,215,326	115,284,814
Cəmi kapital		189,330,143	150,399,631
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək kreditlər	13,18	73,699,865	53,302,563
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək kreditlər	13	84,997,222	60,263,324
Hesablanmış öhdəliklər	16	490,441	4,172,217
Ehtiyatlar	14	2,844,129	829,452
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	6	4,568,364	1,624,046
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		166,600,021	120,191,602
Cari öhdəliklər			
Ticarət kreditor borcları	15	6,791,624	17,394,348
Digər ödəniləcək qısamüddətli kreditlər	13	1,205,832	2,639,625
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək kreditlər	13,18	3,279,757	195,813
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək kreditlər	13	16,435,391	1,180,752
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək hesablanmış öhdəliklər	18	1,900,035	2,329,059
Hesablanmış öhdəliklər	16	25,328,339	20,974,254
Əmək haqqı və əlaqəli vergilər		13,279	154,745
Ödəniləcək dividendlər		17,782	21,423
Ödəniləcək mənfəət vergisi		3,799,592	5,363,985
Müştərilərdən alınmış avanslar		1,763,978	812,346
Ehtiyatlar	14	2,385,767	2,675,028
Cəmi cari öhdəliklər		62,921,376	53,741,378
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		418,851,540	324,332,611

Şirkətin rəhbərliyi adından 17 fevral 2012-ci ildə imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər:

Raoul Voldburger

Baş Direktor

Oliver Vilke

Maliyyə Direktoru

Dilbər Sultanova

Baş Mühasib

Əlavə edilən qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“Qaradağ Sement” ASC
Ümumi Gəlir haqqında Hesabat
(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeydlər	31 dekabrda başa çatan il	
		2011	2010
Gəlir			
Malların satışı		119,086,799	114,605,019
Cəmi gəlir		119,086,799	114,605,019
Satışın maya dəyəri	21	(53,970,002)	(54,987,168)
Ümumi mənfəət		65,116,797	59,617,851
Çatdırılma xərcləri	22	(12,192,748)	(13,020,540)
Ümumi və inzibati xərclər	23	(8,406,183)	(7,966,205)
Əmlak, qurğu və avadanlığın silinməsi üzrə zərər		(255,563)	(771,870)
Satış xərcləri		(1,111,274)	(2,258,881)
Məzənnə fərqindən gəlir		7,811,100	1,748,169
Əməliyyat mənfəəti		50,962,129	37,348,524
Maliyyə xərci, xalis	24	(634,602)	(3,142,055)
Vergidən əvvəl mənfəət		50,327,527	34,206,469
Mənfəət vergisi xərci	6	(11,397,015)	(8,602,165)
İl üzrə mənfəət		38,930,512	25,604,304
Digər ümumi gəlir		-	-
Cəmi ümumi gəlir		38,930,512	25,604,304

Əlavə edilən qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“Qaradağ Sement” ASC
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti haqqında Hesabat
(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeydlər	31 dekabrda başa çatan il	
		2011	2010
Əməliyyat fəaliyyəti			
Vergidən əvvəl mənfəət		50,327,527	34,206,469
Vergidən əvvəl mənfəəti xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə üzləşdirmək məqsədilə aparılmış qeyri-nağd təshihlər:			
Köhnəlmə	21,22,23	6,903,943	7,267,586
Maliyyə xərci	24	368,280	3,142,055
Əmlak, qurğu və avadanlığın satılmasından zərər		255,563	771,870
Məzənnə fərqindən gəlir		(8,599,190)	(3,352,819)
Ləng hərəkət edən mal-materiallar üçün ehtiyat	8	550,000	616,334
Ümidsiz borclar üçün ehtiyat	9	-	931,642
Xəsərət halları üçün ehtiyat		849,240	-
Dövriyyə kapitalında dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat mənfəəti		50,655,363	43,583,137
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Mal-material ehtiyatları		(1,970,080)	2,320,173
Ticarət və digər debitor borcları		1,103,325	628,001
Əvvəlcədən ödəmələr və avanslar		-	(26,305)
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğ		21,782	(3,137)
Vergilər üzrə debitor borcları		3,222,922	(10,891,870)
Ticarət və digər kreditor borcları		2,971,135	(2,933,449)
Əmək haqqı və əlaqəli vergilər		(141,466)	114,864
Hesablanmış öhdəliklər		-	5,489,576
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək hesablanmış öhdəliklər		(445,646)	(179,072)
Müştərilərdən alınmış avanslar		951,632	(259,534)
Ehtiyatlar		(436,755)	1,131,439
Əməliyyatlardan əldə edilən pul vəsaitləri		55,932,212	38,973,823
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-	(438,831)
Ödənilmiş faiz		(7,628,176)	(3,142,055)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə təmin edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		48,304,036	35,392,937
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əmlak, qurğu və avadanlıqların alınması		(86,348,760)	(105,348,453)
Əmlak, qurğu və avadanlıqların satılmasından mədaxillər		278,210	15,424
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(1,000,000)	-
Digər aktivlərin alınması		(1,000,000)	-
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		(88,070,550)	(105,333,029)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Səhmdarlara ödənilmiş dividendlər		(3,641)	(3,558)
Kreditin verilməsi haqqı		(221,270)	-
Faiz hesablanan kreditlərin qaytarılması		(65,043,147)	(61,040,717)
Faiz hesablanan kreditlərdən mədaxillər		131,032,792	141,081,803
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə təmin edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		65,764,734	80,037,528
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis artma		25,998,220	10,097,436
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, ilin əvveline	11	21,318,623	11,221,187
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, ilin sonuna	11	47,316,843	21,318,623

Əlavə edilən qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“Qaradağ Sement” ASC
Kapitalda Dəyişikliklər haqqında Hesabat

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Nizamnamə kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi
31 dekabr 2009-cu ildə qalıq	31,812,880	3,301,937	89,680,510	124,795,327
İl üzrə mənfəət	-	-	25,604,304	25,604,304
31 dekabr 2010-cu ildə qalıq	31,812,880	3,301,937	115,284,814	150,399,631
İl üzrə mənfəət	-	-	38,930,512	38,930,512
31 dekabr 2011-ci ildə qalıq	<u>31,812,880</u>	<u>3,301,937</u>	<u>154,215,326</u>	<u>189,330,143</u>

Əlavə edilən qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

"Qaradağ Sement" ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

1. Ümumi məlumat

"Qaradağ Sement" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ("Qaradağ Sement" ASC və ya "Şirkət") Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında 7 sentyabr 1999-cu il tarixində Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən keçirilmiş investisiya tenderi nəticəsində təsis edilmişdir.

Şirkətin əsas səhmdarı İnvestisiya Tenderində satılmış "Qaradağ Sement" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində səhmlərin Satışı və Alışı haqqında Müqaviləyə ("Satış və Alış Müqaviləsi") uyğun olaraq onun 86%-ni almış Holcim Ltd., ("Holsim"), keçmiş Holderbankdır. Satış və Alış Müqaviləsi Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi ilə Holderbank arasında 7 sentyabr 1999-cu il tarixində imzalanmışdır.

21 dekabr 2006-ci il tarixli Satış və Alış Müqaviləsinə uyğun olaraq Holsim Şirkətin səhmlərinin 10%-ni Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankına ("AYİB") satmışdır. Daha sonra 14 fevral 2008-ci il tarixində Holsim Şirkətin səhmlərinin 10%-ni Azərbaycan İnvestisiya Şirkətinə ("Alış") satmışdır.

31 dekabr 2011-ci ildə və 31 dekabr 2010-cu ildə Holsim Şirkətin dövrüyyədə olan səhmlərinin 66%-nə sahib olmuşdur. Qalan səhmlər fiziki şəxslərə (əsasən, Şirkətin əməkdaşları) və hüquqi şəxslərə, o cümlədən Holsimin törəmə müəssisəsi olan Holcim Auslandbeteiligungs GmbH ("HAB") şirkətinə məxsusdur.

Şirkətin əsas fəaliyyəti sementin və klinkerin istehsalı və satışıdır. Onun rəsmi ünvanı Azərbaycan Respublikası, Bakı, Sahil qəsəbesi, Səlyan şəhəridir.

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri

Hesabatların tərtibatının əsası

Şirkətin maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Komitəsi ("MUBSK") tərəfindən buraxılmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") əsasında hazırlanmışdır.

Aşağıda açıqlanan mühasibat uçotu prinsiplərində təsvir olunan hallar istisna olmaqla, maliyyə hesabatları ilkin maya dəyəri prinsipi əsasında hazırlanmışdır.

Mühasibat uçotu prinsiplərində dəyişikliklər

Şirkətin 1 yanvar 2011-ci ildə qəbul etdiyi standartlara edilən aşağıdakı yeni düzəlişlər istisna olmaqla, qəbul olunmuş mühasibat uçotu prinsipləri əvvəlki maliyyə ilinin prinsipləri ilə uyğunluq təşkil edir.

24 sayılı Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı ("MUBS") "Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar" (Düzəliş)

MUBSK 24 sayılı MUBS-a əlaqəli tərəf anlayışını izah edən düzəliş buraxmışdır. Yeni tərif əlaqəli tərəflər arasındaki münasibətlərinin simmetrik görünüşünü vurğulayır və şəxslərin və əsas rəhbər işçilərin hansı şəraitdə müəssisənin əlaqəli tərəflə münasibətlərinə təsir göstərdiyini izah edir. Bundan əlavə, düzəliş hökumətlə, eləcə də hesabat verən müəssisə ilə eyni hökumətin nəzarəti, birgə nəzarəti və ya əhəmiyyətli təsiri altında olan müəssisələrlə əməliyyatlar üçün əlaqəli tərəflər haqqında ümumi məlumatın açıqlanması tələblərindən azad edilməsini nəzərdə tutur. Düzəlişin qəbul edilməsi Şirkətin maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə heç bir təsir göstərməmişdir.

32 sayılı MUBS "Maliyyə alətləri: Təqdimat (Düzəliş)

MUBSK 32 sayılı MUBS-a maliyyə öhdəliyinin tərifini dəyişən düzəliş buraxmışdır. Bu düzəliş hüquqların emissiyasının və müəyyən opsiyon və ya warrantların kapital alətləri kimi təsnif edilməsini nəzərdə tutur. Düzəliş hüquqlar proporsional şəkildə müəssisənin eyni sinifdən olan qeyri-törəmə kapital alətlərinin bütün mövcud mülkiyyətçilərinə müəssisənin müəyyən sayıda kapital alətlərinin hər hansı valyutada müəyyən edilmiş məbləğə alınması məqsədilə veriləndə tətbiq edilir. Bu düzəliş Şirkətin maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə təsir göstərməmişdir, çünki Şirkətin yuxarıda göstərilən alətləri yoxdur.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Mühasibat uçotu prinsiplərində dəyişikliklər (davamı)

MHBS-lara təkmilləşdirmələr

2010-cu ilin may ayında MUBSK standartlara, ilk önce uygunsuzluqları aradan götürmek və mətni aydınlaşdırmaq məqsədilə üçüncü düzəlişlər toplusunu buraxmışdır. Hər bir standart üçün ayrıca keçid şərtləri nəzərdə tutulur. Aşağıdakı düzəlişlərin qəbul edilməsi mühasibat uçotu siyasetinə dəyişikliklərin edilməsi ilə nəticələnmiş, lakin, Şirkətin maliyyə vəziyyətinə və ya maliyyə nəticələrinə heç bir təsir göstərməmişdir.

7 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri — Açıqlamalar”: Düzəliş saxlanılan girovla bağlı açıqlamaların həcmini azaldaraq açıqlamaları sadələşdirmək və keyfiyyət məlumatına kəmiyyət məlumatının daxil edilməsini tələb etməklə açıqlamaları təkmilləşdirmək məqsədini daşıyır. Şirkət 19 sayılı Qeyddə yenidən baxılmış açıqlama tələblərini eks etdirir.

1 sayılı MUBS “Maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi”: Düzəliş göstərir ki, müəssisə digər ümumi gəlirin hər bir komponentini ya kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda, ya da maliyyə hesabatlarına dair qeydlərdə təqdim edə bilər.

MHBS-ların təkmilləşdirilməsi nəticəsində aşağıdakı standartlara edilmiş digər düzəlişlər Şirkətin mühasibat uçotu siyaseti, maliyyə vəziyyəti və ya fəaliyyətinin nəticələrinə təsir göstərmir:

3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” (Qeyri-nəzarət payları üçün mövcud olan ölçmə variantları)

3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” (3 sayılı MHBS qəbul edilənə qədər (2008-ci ildə yenidən baxılmışdır) müəssisələrin birləşməsindən yaranan mümkün ödəniş)

3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” (əvəz edilməmiş və könüllü olaraq əvəz edilmiş pay alətləri əsasında ödəmələr)

27 sayılı MUBS “Konsolidasiya edilmiş və ayrı maliyyə hesabatları”

34 sayılı MUBS “Aralıq maliyyə hesabatları”

Aşağıdakı şəhrlər və şəhrlərə düzəlişlər Şirkətin mühasibat uçotu siyasetinə, maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə təsir göstərməmişdir:

Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsinin (“BMHŞK”) 13 sayılı şərhi “Müştərinin loyallığı proqramları (təltif edilən məbləğlərin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi)”,

14 sayılı BMHŞK şərhi “Minimal maliyyələşdirmə tələbinin əvvəlcədən ödənilməsi” (Düzəliş);

19 sayılı BMHŞK şərhi “Maliyyə öhdəliklərinin kapital alətləri ilə ödənilməsi”.

Buraxılmış, lakin, hələ qüvvəyə minməmiş yeni standart və düzəlişlər

Buraxılmış, lakin, Şirkətin maliyyə hesabatları buraxıldığı tarixə qədər qüvvəyə minməmiş standartlar aşağıda göstərilir. Buraxılmış bu standart və şəhrlərə Şirkətin gələcək dövrlərdə açıqlamalarına, maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə təsir göstərməsi əsaslı olaraq gözlənilən standart və şəhrlər daxildir. Şirkət bu standartlar qüvvəyə mindikdə onları qəbul etmək niyyətindədir.

- 1 sayılı MUBS “Maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi: – Digər ümumi gəlir maddələrinin təqdim edilməsi”:

1 sayılı MUBS-a düzəlişlər Digər ümumi gəlirdə təqdim edilmiş maddələrin qruplaşdırılmasını dəyişir. Gələcək tarixdə (misal üçün, uçtdan çıxarma və ya hesablaşmadan sonra) mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilə bilən maddələr heç vaxt yenidən təsnif edilməyəcək maddələrdən ayrıca təqdim edilməlidir. Düzəliş yalnız məlumatların təqdim edilməsinə aididir və Şirkətin maliyyə vəziyyəti və ya nəticələrinə heç bir təsir göstərmir. Düzəliş 1 iyul 2012-ci ildə və bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir.

- 7 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri: Açıqlamalar — Tanınmanın dayandırılması haqqında daha geniş məlumatların təqdim edilməsi tələbləri”:

Düzəliş köçürülmüş, lakin, uçtdan çıxarılmamış maliyyə aktivləri haqqında əlavə məlumatların açıqlanmasını tələb edir ki, Şirkətin maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri uçtdan çıxarılmamış aktivlər və onlarla bağlı öhdəliklərə münasibətləri başa düşə bilsinlər. Bundan əlavə, istifadəçiye müəssisənin uçtdan çıxarılmış aktivdə davam edən iştirakının xüsusiyyətini və bununla bağlı riskləri qiymətləndirmək imkanı vermək məqsədilə düzəliş uçtdan çıxarılmış maliyyə aktivlərində davam edən iştirak haqqında açıqlamaları da tələb edir. Düzəliş 1 iyul 2011-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Düzəliş yalnız açıqlamalara aididir və Şirkətin maliyyə vəziyyəti və ya nəticələrinə heç bir təsir göstərmir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Buraxılmış, lakin, hələ qüvvəyə minməmiş yeni standart və düzəlişlər (davamı)

• 9 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri: Təsnifat və Ölçmə”:

Buraxılmış 9 sayılı MHBS MUBSK-nin bu standartın əvəz edilməsi üzrə işinin ilk mərhəlesidir ve 39 sayılı MUBSK-da müəyyən edilmiş maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsinə tətbiq edilir. Standart 1 yanvar 2013-cü ildə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Sonrakı mərhələlərdə MUBSK hedcinqin uçotu və maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi kimi məsələlərə baxacaqdır. Bu layihənin 2012-ci ilin birinci yarısında başa çatdırılması gözlənilir. 9 sayılı MHBS-in birinci mərhələsinin qəbul edilməsi Şirkətin maliyyə aktivlərinin təsnifatı və ölçülməsinə təsir göstərəcəkdir, lakin, potensial olaraq maliyyə öhdəliklərinin təsnifatına və ölçülməsinə təsir göstərməyəcəkdir. Ətraflı mənzərə təqdim etmək üçün Şirkət digər mərhələlərlə birlikdə (bunlar buraxılarda) təsiri kəmiyyət baxımından müəyyən edəcəkdir.

• 13 sayılı MHBS “Ədalətli dəyərin ölçüməsi”:

13 sayılı MHBS bütün ədaletli dəyər ölçülmələrinə MHBS əsasında vahid qaydanı tətbiq edir. 13 sayılı MHBS müəssisədə ədalətli dəyərin istifadə edilməsi tələb ediləndə dəyişmir, lakin, ədalətli dəyər tələb və ya icazə olunanda MHBS əsasında ədalətli dəyərin necə ölçüləcəyi qaydasını təqdim edir. Şirkət hal hazırda bu standartın maliyyə vəziyyətinə və nəticələrinə təsirini qiymətləndirir. Bu standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq edilir.

Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri, qiymətləndirmələri və fərziyyələri

Maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun olaraq hazırlanması rəhbərlikdən maliyyə hesabatlarında göstərilən gəlirlərin, xərclərin, aktivlərin və öhdəliklərin məbləğlərinə və müvafiq qeydlərinə təsir göstərən mühakimələrin, qiymətləndirmələrin və fərziyyələrin edilmesini tələb edir. Rəhberlik, müntəzəm olaraq, öz qiymətləndirmələrini, o cümlədən potensial öhdəliklərlə bağlı olanları qiymətləndirir. Rəhberlik öz qiymətləndirmələrini mövcud şəraitdə məntiqi hesab olunan, bazara xas olan müxtəlif fərziyyələrə əsaslandırır. Bunların nəticələri digər mənbələrdən asanlıqla əldə edile biləməyen aktivlərin qalıq dəyərləri haqqında fərziyyələrin edilməsi üçün əsas təşkil edir. Faktiki nəticələr müxtəlif fərziyyələrdən və ya şəraitlərdən asılı olaraq bu qiymətləndirmələrdən əhəmiyyətli şəkildə fərqlənə bilər.

Gələcəklə bağlı əsas fərziyyələr və Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat tarixinə növbəti maliyyə ilində aktivlərin və öhdəliklərin qalıq məbləğlərinə əhəmiyyətli düzəlişin edilməsinə səbəb ola biləcək əhəmiyyətli riskə malik olan qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliliyinin digər əsas mənbələri aşağıda mütakirə olunur.

Əmlak, qurğu və avadanlıqların istifadə müddəti

Şirkət əmlak, qurğu və avadanlıqların qalan istifadə müddətini ən azından hər maliyyə ilinin sonunda qiymətləndirir. Yenilənmiş ehtimallar əvvəlki qiymətləndirmələrdən fərqlənir, dəyişikliklər 8 sayılı “Mühasibat uçotu siyaseti, mühasibat uçotu qiymətləndirmələrində dəyişikliklər və səhvələr” MUBS-a uyğun olaraq mühasibat uçotu qiymətləndirməsində dəyişiklik kimi uçota alınır.

Uzunmüddətli ehtiyatlar

İşçilərə xəsarət ödənişləri üçün ehtiyatın ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsində rəhbərlik gələcək pul vəsaitləri məxaricinin məbləğini diskont etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (“Mərkəzi Bank”) əsaslı faiz dərəcəsindən istifadə edir. Rəhberlik əmək qabiliyyətini itirmiş əməkdaşların ömürlerinin uzunluğu üçün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarından istifadə edir və gələcəkdə proqnozlaşdırılan inflasiyanı və gələcək ödənişlərin vaxtını nəzərə alaraq əmək haqqı səviyyələrini artırır.

Sahənin bərpa edilməsi üçün ehtiyatın cari dəyərinin qiymətləndirilməsində rəhbərlik risksiz faiz dərəcəsindən istifadə edir. Bu dəyər İsvəçrə risksiz dərəcəsinə Azərbaycan Respublikasında və İsvəçrədə inflasiya dərəcələri arasındaki fərqi əlavə etməklə hesablanır.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri, qiymətləndirmələri və fərziyyələri (davamı)

Köhnəlmış və ləng hərəkət edən mal-material ehtiyatları

Şirkət hər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində köhnəlmış və ləng hərəkət edən mal-material ehtiyatlarının məbləği qədər mal-material ehtiyatlarının balans dəyərini nəzərdən keçirir və lazımlı olarsa azaldır. Bu məbləğ istifadənin tezliyindən asılı olaraq köhnəlmış və ya ləng hərəkət edən mal-material ehtiyatlarına tətbiq edilən faiz həddinə əsasən qiymətləndirilir.

Xarici valyutanın çevrilməsi

21 sayılı “Xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərin təsiri” MUBS və onun şərhlerinə uyğun olaraq, Şirkətin müvafiq hadisə və şəraitlərinin iqtisadi mahiyyətini əks etdirən funksional valyutası Azərbaycan manatıdır (“AZN”), belə ki Şirkətin gəlirinin, xərclərinin, alınmış əmlak və avadanlığının və öhdəliklərinin çox hissəsinin qiymətləndirilməsi, yaranması, ödənilməsi və ya digər yolla ölçülməsi Azərbaycan manatı ilə həyata keçirilir.

Xarici valyutalarla aparılan əməliyyatlar ilk önce əməliyyat tarixində qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyuta ilə olan monetar aktivlər və öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində qüvvədə olan spot dərəcəsi ilə funksional valyutaya çevrilir.

Bütün fərqlər ümumi gəlir haqqında hesabatda yazılır. Xarici valyuta ilə olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə mövcud olan məzənnə ilə çevrilir.

AZN Azərbaycan Respublikasından kənarda tam sərbəst dönerli valyuta deyildir. Azərbaycan Respublikası daxilində rəsmi məzənnə Mərkəzi Bank tərifində müəyyən edilir. Bazar dərəcələri rəsmi dərəcələrdən fərqlənə bilər, lakin, bu fərqlər adətən Mərkəzi Bankın nəzarəti altında olaraq, cüzi olur. 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərində rəsmi məzənnə, müvafiq olaraq, 1.0178 AZN = 1 Avro və 1.056 AZN = 1 Avro olmuşdur. Xarici valyuta ilə ifade edilmiş əməliyyatlar əməliyyat tarixində rəsmi məzənnə ilə qeydə alınır. 17 fevral 2012-ci il tarixində məzənnə 1.0323 AZN = 1 Avro olmuşdur.

Dövlət Sosial Müdafiə Fondu

Azərbaycan Respublikasının düzəllişlər edilmiş “Sosial siğorta haqqında” qanununa uyğun olaraq Şirkət öz işçiləri adından Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödəmələr aparmalıdır. Şirkətin köçürmələri 2011-ci və 2010-cu illərdə vergi qeydlərində əks etdirilmiş əmək haqlarının 22%-ni təşkil etmişdir.

Əlavə dəyər vergisi

Vergi orqanları satış və alışlar üzrə əlavə dəyər vergisinin (ƏDV) xalis əsasla ödənilməsinə icazə verir.

ƏDV üzrə ödəniləcək məbləğlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində ödənilmiş alışlar üzrə ƏDV-ni çıxmaqla, sıfarişçilərdən debitor borcları toplananda vergi orqanlarına ödəniləcək satışlara aid olan vergini təmsil edir. Bundan əlavə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində ödənilməmiş satışa aid olan ƏDV (texire salınmış ƏDV) də ƏDV üzrə kreditor borclarına daxildir. Debitor borclarının dəyərsizləşməsi ilə bağlı ehtiyat yaradıldıqda, dəyərsizləşmə üzrə zərər ƏDV daxil olmaqla debitorun ümumi məbləğində yazılır.

ƏDV-nin qaytarılması maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində ödənilməmiş alışlara aiddir. ƏDV-nin qaytarılması alışlar üçün ödəmə aparıldığda satış üzrə ƏDV hesabına bərpa edilə bilər.

Maliyyə aktivləri

Ilkin tanıma və qiymətləndirmə

39 sayılı MUBS çərçivəsində maliyyə aktivləri, müvafiq olaraq, mənfəət və ya zərər vasitəsi ilə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri, kreditlər və debitor borcları, ödəniş tarixinə qədər saxlanılan investisiyalar, satıla bilən maliyyə aktivləri və ya effektiv hedcinqlərdə hedcinq alətləri kimi təyin edilmiş törəmə alətlər kimi təsnif edilir. Şirkət maliyyə aktivlərinin təsnifatını ilk tanıma zamanı həyata keçirir. Bütün maliyyə aktivləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır.

Şirkət heç bir maliyyə aktívini ilkin tanıma zamanı mənfəət və ya zərər vasitəsi ilə ədalətli dəyərlə, ödəniş tarixinə qədər saxlanılan investisiyalar, satıla bilən maliyyə aktivləri və ya törəmə alət kimi təsnif etməmişdir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Sonrakı qiymətləndirmə

Maliyyə aktivlərinin sonrakı qiymətləndirilməsi onların təsnifatından asılıdır:

Kreditlər və debitor borcları

Kreditlər və debitor borcları qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir və bunlarla bağlı sabit və ya müəyyən oluna bilən ödənişlər fəal bazarda dövriyyə etmir. İlkin qiymətləndirmədən sonra belə maliyyə aktivləri dəyərsizləşməni çıxmaqla effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya hesablanmış dəyərlər qiymətləndirilir. Amortizasiya hesablanmış dəyər satınalma zamanı tətbiq edilən endirimini və ya əlavə qiyməti və effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsi olan haqq və xərcləri nəzərə almaqla hesablanır. Effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya ümumi gəlir haqqında hesabatda maliyyə gəlirinə daxil edilir. Dəyərsizləşmədən yaranan zərərlər ümumi gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə aktivinin (və ya, müvafiq hallarda, maliyyə aktivinin bir hissəsinin) tanınması aşağıdakı hallarda dayandırılır:

- Aktivdən pul vəsaitini əldə etmək hüququnun vaxtı başa çatmışdır;
- Şirkət özünün aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarını üçüncü tərəfə keçirmiş və ya pul vəsaitlərini "tranzit" razılaşması əsasında tam məbləğdə və çox yubanmadan ödəmək öhdəliyini götürmüşdür; və Şirkət ya (a) aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələri ötürmüş; yaxud (b) aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələri ötürməmiş və onları özündə saxlamamış, yalnız aktiv üzrə nəzarəti ötürmüşdür.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi ehtimalına dair obyekтив sübutların olub-olmamasını müəyyən etmək üçün Şirkət hər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində qiymətləndirmə aparır. Maliyyə aktivi və ya maliyyə aktivləri qrupu yalnız və yalnız aktiv ilk dəfə eks etdirildikdən sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmənin obyekティブ sübutu olanda (baş vermiş "zərər hadisəsi") və ya bu zərər hadisəsi maliyyə aktivi və ya maliyyə aktivləri qrupundan gözlənilən və etibarlı şəkildə qiymətləndirile bilən pul vəsaitləri hərəkətlərinə təsir göstərəndə qiymətdən düşmüş hesab edilir. Dəyərsizləşmənin sübutlarına debitorun və ya debitorlar qrupunun mühüm maliyyə çətinlikləri ilə rastlaşması, faizlərin və ya əsas məbləğin ödənilməsi öhdəliklərini pozması, yüksək müflisləşmə və ya digər maliyyə yenidənqurması ehtimalı ilə qarşılaşmasına dair sübutlar, habelə, müşahidə edilən bazar məlumatları əsasında qiymətləndirilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətində ölçülü bilən azalmaya (misal üçün vaxtı ötmüş ödənişlərin səviyyələrində dəyişikliklərə və ya aktivlər üzrə zərərlərə uzalaşan iqtisadi şəraitlərə) dair sübutlar daxildir.

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə ucotta alınan maliyyə aktivləri

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə ucotta alınan maliyyə aktivləri ilə bağlı Şirkət əvvəlcə fərdi olaraq mühüm maliyyə aktivləri üçün fərdi şəkildə və fərdi olaraq mühüm olmayan maliyyə aktivləri üçün məcmu şəkildə dəyərsizləşməye dair obyekティブ sübutların olub-olmamasını qiymətləndirir. Şirkət mühüm olub-olmadığından asılı olmayaraq fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş maliyyə aktivi üçün dəyərsizləşməye dair obyekティブ sübutun olmaması qərarına gələrsə, həmin aktivi analoji kredit riski xüsusiyətlərinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna daxil edir və onların dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilməsini məcmu şəkildə aparır. Dəyərsizləşmə baxımından fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş və dəyərsizləşmə zərərləri eks etdirilmiş və ya eks etdirilməyə davam edən aktivlər dəyərsizləşmə baxımından məcmu şəkildə qiymətləndirməye daxil edilmir.

Dəyərsizləşmə zərərlərinin çəkilməsinə dair obyekティブ sübut olarsa, zərərin məbləği aktivlərin balans dəyəri ilə qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri (hələ çəkilməmiş gələcəkdə gözlənilən kredit zərərləri nəzərə alınmadan) arasında fərq kimi ölçülür. Qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri maliyyə aktivlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskont edilir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Maliyyə öhdəlikləri

Ilkin tanınma və qiymətləndirmə

39 sayılı MUBS çərçivəsində maliyyə öhdəlikləri mənfeət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə hesablanmış maliyyə öhdəlikləri, kreditlər və borclar kimi və ya, müvafiq hallarda, effektiv hedcinqdə hedcinq aləti təyin olunan törəmə aletlər kimi təsnif edilir. Şirkət maliyyə öhdəliklərinin təsnifatını ilkin tanınma zamanı müəyyən edir.

Bütün maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır və kredit və borclar üçün birbaşa aid edilən əməliyyat məsrəfləri əlavə edilir.

Şirkət ilkin tanıma zamanı heç bir maliyyə öhdəliyini mənfeət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə və ya effektiv hedcinqdə hedcinq aləti təyin olunan törəmə alet kimi təsnif etməmişdir.

Sonrakı qiymətləndirilmə

Maliyyə öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi onların aşağıdakı təsnifatından asılıdır:

Kreditlər və borclar

Ilkin tanınmadan sonra faiz hesablanmış kreditlər və borclar daha sonra effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya hesablanmış dəyərlə qiymətləndirilir. Gəlirlər və zərərlər ümumi gəlir haqqında hesabatda öhdəliklərin tanınması dayandırıldıqda, eləcə də effektiv faiz dərəcəsi metodunun amortizasiya prosesi vasitəsilə eks etdirilir.

Amortizasiya hesablanmış dəyər satınalma zamanı tətbiq edilən endirimini və ya əlavə qiyməti və faktiki faiz dərəcəsi metodunun ayrılmaz hissəsi olan haqq və xərcləri nəzərə almaqla hesablanır. Effektiv faiz dərəcəsi metodunun amortizasiyası ümumi gəlir haqqında hesabatda maliyyə xərclərinə daxil edilir.

Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə öhdəliyinin tanınması bu halda dayandırılır ki, həmin öhdəlik ya dayandırılmış, ya ləğv olunmuş olsun, ya da müddəti bitmiş olsun.

Əgər mövcud maliyyə öhdəliyi əsasən fərqli şərtlərlə eyni kreditor tərəfindən başqası ilə əvəz edilərsə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əsasən dəyişdirilərsə, bu cür dəyişiklik və ya əvəzedilmə ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir və müvafiq balans dəyərlərindeki fərq ümumi gəlir haqqında hesabatda öz eksini tapır.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri haqqında əlavə məlumat 19-cu Qeyddə göstərilir.

Əmlak, qurğu və avadanlıqlar

Əmlak, qurğu və avadanlıqlar yiğilmiş köhnəlməni və/və ya dəyərsizləşmə zərərlərini (olduğu halda) çıxməqla maya dəyəri ilə uçota alınır. Bu xərclərə, həmin xərc çekildiyi zaman eks etdirmə meyari qarşılananda, qurğu və avadanlığın əvəz edilən hissəsinin dəyəri daxildir. Eynilə, əsas texniki müayinə aparılanda onun dəyəri, eks etdirmə meyari qarşılananda, əmlak, qurğu və avadanlıqların balans dəyərində əvəz etmə kimi eks etdirilir. Bütün digər təmir və texniki xidmət xərcləri çekildikcə ümumi gəlir haqqında hesabatda eks etdirilir.

Köhnəlmə aktivlərin aşağıda göstərilən kimi proqnozlaşdırılan istifadə müddətləri üzrə bərabər hissələrə bölünməklə hesablanır:

Bina və qurğular	20-40 il
Maşın və avadanlıqlar	10-30 il
Nəqliyyat vasitələri, mebel və alətlər	3-10 il.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Əmlak, qurğu və avadanlıqlar (davamı)

Əmlak, qurğu və avadanlıqların balans dəyəri dəyərsizləşmə baxımından balans dəyərinin əvəzinin ödənilməyəcəyinə işaret edən hadisələr baş verəndə və ya şəraitlər dəyişəndə yenidən qiymətləndirilir. Belə işaretlər mövcud olarsa və qalıq dəyərləri qiymətləndirilən əvəzi ödənilə bilən məbləğdən artıq olarsa, aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidlər (“PVYV”) əvəzi ödənilə bilən məbləğdək silinir. Əmlak, qurğu və avadanlıqların əvəzi ödənilə bilən məbləği ən yüksək satış xərclərini çıxmaqla ədalətli dəyərinə və ya istifadə dəyərine bərabərdir. İstifadə dəyərini qiymətləndirərkən, hesablanmış gələcək nağd vəsaitlərin dövriyyələri pulların vaxt dəyərinin cari bazar qiymətlərini və bu aktiv üçün səciyyəvi olan riskləri eks etdirən vergidən əvvəlki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə onların hazırkı dəyərinə çatdırılır.

Digər aktivlərdən çox asılılığı olmayan pul vəsaitləri hərəkətini yaratmayan aktivlər üçün kompensasiya məbləği həmin aktivin aid olduğu PVYV üçün müəyyən edilir.

Əmlak, qurğu və avadanlıqlar obyekti xaric ediləndə və ya onun istifadə və ya xaric edilməsindən heç bir gələcək iqtisadi fayda gözlənilməyəndə, uçotdan çıxarılır. Aktivin uçotdan çıxarılmasıdan yaranan hər hansı gəlir və ya zərər (uçotdan çıxarmadan xalis mədaxil ilə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır) aktiv uçotdan çıxarıldığı ildə ümumi gəlir haqqında hesabata daxil edilir.

Mineral ehtiyatlar maya dəyəri ilə qiymətləndirilmiş və qiymətləndirilən kommersiya müddəti üzrə istehsal vahidi metodu ilə köhnəlmə hesablanmış ərazinin bərpə edilməsi üçün ehtiyatdan ibarətdir. Torpaq üzrə köhnəlmə hesablanmasıdır.

Tamamlanmamış tikinti

Tamamlanmamış tikinti (“TT”) başa çatdırılmamış layihələrin əsaslı tikintisi deməkdir. TT qalığına üçüncü tərəflər və Şirkət tərəfindən tikilən aktivlər və nəzərdə tutulan istifadəyə hazır olmayan tamamlanmış aktivlər daxildir. Aktivlər TT-dən müvafiq “əmlak, qurğu və avadanlıqlar” kateqoriyasına köçürülrən və bu aktivlər istismara veriləndə onlar üzrə köhnəlmə hesablanmağa başlayır.

Tikinti işləri ilə bağlı edilmiş əvvəlcədən ödəmələr də TT-yə daxil edilir.

Mal-material ehtiyatları

Mal-material ehtiyatları ilkin dəyərin (orta qiymət metodu ilə müəyyən edilir) və ya xalis satış dəyərinin daha aşağı mebləği ilə qiymətləndirilir.

Hər bir məhsulu hazırkı yerinə və vəziyyətinə çatdırmaq üçün çəkilmiş xərclər aşağıdakı kimi uçota alınır:

Xammal	– Orta hesabla alış/hasilat xərci;
Natamam və hazır məhsul	– Borcalma xərclərini çıxmaqla birbaşa material və əməyin dəyəri və normal əməliyyat gücü əsasında istehsalat qaimə xərclərinin proporsiyası.

Xalis satış dəyəri qiymətləndirilmiş tamamlama xərclərini və qiymətləndirilmiş satış xərclərini çıxmaqla fəaliyyətin adı gedişində qiymətləndirilmiş satış qiymətidir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Qeyri-maliyyə aktivlərin dəyərsizləşməsi

Şirkət hər bir hesabat tarixində aktivin dəyərsizləşə biliçeyini göstəren hər hansı bir əlamətin olub-olmadığını qiymətləndirir. Əgər hər hansı bir əlamət olarsa və ya aktiv üçün dəyərsizləşmə testinin aparılması tələb olunursa, Şirkət aktivin bərpa edilə bilən məbləğini hesablayır. Aktivin bərpa edilə bilən məbləği satış məsrləri çıxılmaqla aktivin və ya PVYV-in ədalətli dəyəri və onun istifadə dəyərindən daha yüksək olanıdır və hər hansı aktiv digər aktiv və ya aktivlər qrupu tərəfindən yaradılan pul vəsaitlərinin mədaxilindən əhəmiyyətli dərəcədə asılı olmayan pul vəsaitlərinin mədaxilini yaradırsa, həmin aktiv üçün fərdi olaraq müəyyən edilir. Aktivin və ya PVYV-in balans dəyərinin onun bərpa edilə bilən məbləğindən çox olduğu hallarda, aktiv dəyərsizləşmiş hesab edilir və onun dəyəri bərpa edilə bilən məbləğdək azaldılır. İstifadə dəyərinin hesablanması zamanı hesablanmış pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti pulun vaxt dəyərinin cari bazar qiymətləndirilməsini və aktivlə bağlı riskləri əks etdirən vergi öncəsi diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə endirilir. Satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərin hesablanması zamanı son bazar əməliyyatları (eğer vardırsa) nəzərə alınır. Belə əməliyyatlar müəyyən edilə bilməsə, müvafiq qiymətləndirmə modeli istifadə edilir. Bu hesablamalar qiymətləndirmə əmsalları, bazarda sərbəst dövriyyədə olan törəmələr üçün elan edilmiş səhm qiymətləri və ya digər cari ədalətli dəyər göstəriciləri ilə təsdiq olunur. Dəyərsizləşmənin hesablanması Şirkət ətraflı bündə və proqnoz hesablamaları ilə əsaslandırır. Bunlar Şirkətin fərdi aktivlərinin aid edildiyi hər bir PVYV-si üçün ayrıca hazırlanır. Bu bündə və proqnoz hesablamaları adətən 5 illik müddəti əhatə edir. Daha uzun müddətlər üçün uzunmüddəti artırımda dərəcəsi hesablanır və beş ildən sonra layihənin gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinə tətbiq edilir.

Əvvəl yenidən qiymətləndirilmiş əmlak üzrə yenidən qiymətləndirmənin digər ümumi gəlirlərdə əks etdirilməsi istisna olmaqla, davam edən əməliyyatlar üzrə dəyərsizləşmə zərərləri ümumi gəlir haqqında hesabatda dəyərsizləşən aktivin funksiyasına uyğun xərc kateqoriyalarında əks etdirilir. Bu halda dəyərsizləşmə həmçinin əvvəlki yenidən qiymətləndirmənin məbləğinədək digər ümumi gəlir haqqında hesabatda əks etdirilir.

Qeyri-maliyyə aktivlər

Ayrıca alınmış qeyri-maddi aktivlər ilkin maya dəyəri ilə tanınır. İlkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivlər yıığılmış amortizasiyanı və yıığılmış dəyərsizləşmə zərərlərini çıxmaqla maya dəyəri ilə əks etdirilir.

Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud və ya qeyri-müəyyən ola bilər. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlərə istifadə müddəti üzrə amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyərsizləşmə əlamətləri mövcud olanda dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır. Qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya müddətləri və metodları ən azı hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir. Aktivin gözlənilən istifadə müddətlərində və ya onunla əlaqədar gözlənilən gələcək iqtisadi faydalara istifadə edilməsi sxemlərində dəyişikliklər, müvafiq olaraq, amortizasiya dövrü və ya metodunu dəyişməklə uçota alınır və mühasibat uçotu qiymətləndirmələrində dəyişiklik hesab olunur. Məhdud müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya xərci ümumi gəlir haqqında hesabatda xərclər kateqoriyasında qeyri-maddi aktivin funksiyasına uyğun olaraq tanınır. Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlərə amortizasiya hesablanmır, lakin, bunlar hər il fərdi şəkildə və ya pul vəsaitlərini yaradan aktiv səviyyəsində dəyərsizləşmə baxımından yoxlanılır. Qeyri-müəyyən istifadə müddətinin qiymətləndirilməsinə hər il yenidən baxılır və qeyri-müəyyən istifadə müddəti principinin məqbul olub-olmaması müəyyən edilir. Məqbul olmayıanda, qeyri-müəyyən istifadə müddəti gələcək dövrlərdə perspektiv əsasla məhdud istifadə müddətinə dəyişdirilir.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri ödəmə müddəti üç aydan artıq olmayan bank və kassada olan pul vəsaitlərindən və ƏDV üzrə depozit hesabından ibarətdir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Əvvəlcədən ödəmələr

Əvvəlcədən ödəmələr qarşı tərefin öz öhdəliklərini yerinə yetirməməsi riski yarananda hər hansı məbləğdə ehtiyati çıxmaqla ödənişin ilkin məbləği ilə tanınır və uçota alınır. Əvvəlcədən ödəmələr başa çatma müddətindən və alınmış mal və xidmətlərdən asılı olaraq cari və ya uzunmüddətli kimi təsnif edilir.

Ticarət debtor borcları

Ticarət debtor borcları ümidsiz olması müəyyən edilmiş hesablar üçün ehtiyati çıxmaqla müəyyən edilir. Rəhbərlik tərefindən ticarət debtor borclarının təhlili və həmin hesab qalıqlarının vaxtının keçməsi ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsasən ümidsiz borclar üçün ehtiyat ayırılır.

Ehtiyatlar

Şirkət ehtiyatları keçmiş hadisənin nəticəsi olan cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə sahib olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərələri təcəssüm etdirən resursların xaric olmasının tələb olunacağını ehtimal etdikdə və öhdəliyin məbləğini etibarlı qiymətləndirə biləndə tanır.

Pulların vaxt dəyərinin təsiri mühüm olduqda, gözlənilən gələcək pul vəsaitləri hərəketlərini pulların vaxt dəyərinin cari bazar qiymətləndirmələrini və, münasib hallarda, öhdəliyə məxsus olan riskləri eks etdirən vergidən əvvəlki dərəcə ilə diskont etməklə ehtiyatlar müəyyən edilir. Diskont istifadə edildikdə, vaxt keçdikcə baş verən ehtiyatın artımı maliyyə xərci kimi eks etdirilir.

Ərazinin bərpa edilməsi üçün ehtiyat

Ərazinin bərpa edilməsi üçün ehtiyat hasilatdan sonra karxananın səthini və yeraltını bərpa etmək üçün hüquqi və ya konstruktiv öhdəlik mövcud olanda yaradılır. Öhdəliyi yerinə yetirmək üçün gözlənilən məsrəflərin cari dəyərini eks etdirən ərazinin bərpa edilməsi üçün ilkin ehtiyata bərabər məbləğdə olan müvafiq vəsait karxanada səthi işlərin başa çatdırılmasından dərhal sonra kapitallaşdırılır. Diskontun qaytarılması çəkildikcə xərcə silinir və ümumi gəlir haqqında hesabatda maliyyə xərci kimi uçota alınır. Gözlənilən gələcək bərpa xərclərinə hər il yenidən baxılır və lazımlı olanda düzəlişlər aparılır. Gözlənilən gələcək xərclərdə və ya tətbiq edilən diskont dərəcəsində dəyişikliklər aktivin dəyərinə əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır.

Borclar üzrə məsrəflər

Nəzərdə tutulan istifadəsi və ya satılması üçün çox vaxt sərf olunan aktivin alınması, tikintisi və ya istehsalına birbaşa aid olan borclar üzrə məsrəflər müvafiq aktivlərin dəyərinin bir hissəsi kimi kapitallaşdırılır. Bütün digər borclar üzrə məsrəflər yarandığı dövrde xərclərə silinir. Borclar üzrə məsrəflər vəsaitlərin borc götürülməsi ilə bağlı müəssisənin çəkdiyi faiz və digər xərclərdən ibarətdir.

Mənfəət vergisi

Cari mənfəət vergisi

Cari və əvvəlki dövrlər üzrə cari mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri vergi orqanları tərefindən əvəzi ödənilmesi və ya vergi orqanlarına ödənilməsi gözlənilən məbləğ kimi ölçülür. Məbləği hesablamaq üçün maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya faktiki olaraq qüvvədə olan vergi dərəcələri və vergi qanunları istifadə edilir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi

Təxirə salınmış mənfəət vergisi, balans hesabatı metodundan istifadə etməklə, aktivlərin və öhdəliklərin vergi bazası və onların maliyyə hesabatları məqsədləri üçün göstərilmiş qalıq dəyərləri arasında müvafiq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixinə mövcud olan bütün müvəqqəti fərqlər üzrə müəyyən edilir.

"Qaradağ Sement" ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Mənfəət vergisi (davamı)

Təxire salınmış mənfəət vergisi (davamı)

Təxire salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri aşağıdakılardan istisna olmaqla vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün eks etdirilir:

- Təxire salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi qudvilin amortizasiyasından və ya şirkətlərin birləşməsi olmayan əməliyyat zamanı aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınmasından irəli gəldiyi, eləcə də əməliyyat zamanı uçot mənfəətinə və ya vergiyə cəlb olunan mənfəət və ya zərərə təsir göstərmədiyi hallar; və
- Müvəqqəti fərqlərin qaytarılması vaxtının nəzarət altında saxlanıla bilən və müvəqqəti fərqnin yaxın gələcəkdə qaytarılması ehtimalı olmayan hallar istisna olmaqla, törəmə müəssisələrə, əlaqəli şirkətlərə investisiyalarla və birgə müəssisələrdə iştirak payları ilə əlaqədar vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər.

Təxire salınmış mənfəət vergisi aktivləri aşağıdakılardan istisna olmaqla bütün çıxılmalı müvəqqəti fərqlərin, sonrakı dövrə keçirilmiş istifadə edilməmiş vergi aktivləri və istifadə edilməmiş vergi öhdəliklərinin istifadəsi ilə əlaqədar vergi tutulmalı mənfəətin mövcudluğunu mümkünlüyü baxımından, çıxılmalı müvəqqəti fərqlər, sonrakı dövrə keçirilmiş istifadə edilməmiş vergi aktivləri və istifadə edilməmiş vergi öhdəlikləri üçün tanınır:

- Çıxılan müvəqqəti fərqə aid olan təxire salınmış mənfəət vergisi aktivini şirkətlərin birləşməsi olmayan əməliyyat zamanı aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınmasından irəli gəldiyi, eləcə də əməliyyat zamanı uçot mənfəətinə və ya vergiyə cəlb olunan mənfəət və ya zərərə təsir göstərmədiyi hallar; və
- Törəmə müəssisələrə, əlaqəli şirkətlərə investisiyalarla və birgə müəssisələrdə iştirak payları ilə bağlı vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlərlə əlaqədar, təxire salınmış vergi aktivini yaxın gələcəkdə müvəqqəti fərqlərin bərpa olunması ehtimalı olan və müvəqqəti fərqnin istifadə edilə biləcəyi vergiyə cəlb olunan mənfəətin mövcud olduğu dərəcədə müəyyən edilir.

Təxire salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin dəyəri hər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və təxire salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin hamısının və ya bir hissəsinin istifadə edilməsi üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin mövcudluğu ehtimalı olmadığı halda azaldılır.

Təxire salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri, hər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya əsas etibarı ilə qüvvədə olan vergi dərəcələri (və vergi qanunları) əsasında aktivlərin satıldığı və ya öhdəliklərin yerinə yetirildiyi müddətdə tətbiq edilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

MHBS-a uyğun maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün tərəflər o halda əlaqəli hesab edilir ki, bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək və ya maliyyə və ya əməliyyat qərarlarının qəbul edilməsində mühüm təsir göstərmək iqtidarından olsun. Hər bir potensial əlaqəli tərəf münasibətlərini nəzərdən keçirdikdə, diqqət bu münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə də yönəldilir.

Əlaqəli tərəflər əlaqəli olmayan tərəflərin həyata keçirə bilmədiyi əməliyyatlarda iştirak edə bilər. Əlaqəli tərəflər arasında əməliyyatlar əlaqəli olmayan tərəflər arasındaki əməliyyatlarla eyni şərt, müddət və məbləğ əsasında aparılmaya bilər.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar öz xüsusiyyətinə görə kommersiya əsası ilə aparılan əməliyyatlar hesab edilə bilməz.

Dividendlər

Ödəniləcək dividendlər bəyan edildiyi dövrdə bölüşdürülməmiş mənfəətin istifadəsi kimi tanınır.

Ticarət kreditor borcları, hesablanmış öhdəliklər və müştərilərdən alınmış avanslar

Ticarət kreditor borcları və hesablanmış öhdəliklər, Şirkətə hesab-faktura təqdim edilib-edilmədiyindən asılı olmayıaraq, alınmış mal və xidmətlər üçün gələcəkdə ödəniləcək vəsaitin ədalətli dəyəri olan maya dəyəri ilə uçota alınır. Müştərilərdən alınmış avanslar sementin çatdırılması üçün əvvəlcədən ödəmələrdən ibarətdir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri (davamı)

Gəlirin tanınması:

Gəlir Şirkət tərəfindən əldə edilməsi gözlənilən iqtisadi fayda miqdarında və etibarlı şəkildə ölçüle bildikdə eks etdirilir. Gəlir mallar üzrə mülkiyyət hüququ ilə bağlı olan əhəmiyyətli risk və imtiyazlar alıcıya keçəndə tanınır. Mülkiyyət hüququ adətən sement məhsulları zavoddan göndəriləndə alıcıya keçir.

Yenidən təsnif etmələr və yenidən baxılmalar

Maliyyə hesabatlarının cari ildə təqdimatına uyğunlaşdırmaq məqsədilə keçən ilin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlərdə və müvafiq qeydlərdə yenidən təsnif etmə aparılmışdır. Yenidən təsnif etmə yalnız müqayisəli təqdimat üçün aparılmış və hər hansı əvvəlki dövrə Şirkətin maliyyə vəziyyəti, əməliyyatların nəticələri və səhmdarın payına əhəmiyyətli təsir göstərməmişdir.

Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat

Məbləğ

Əlaqəli tərəfə ödəniləcək uzunmüddətli kreditlər üzrə hesablanmış faiz “Əlaqəli tərəfə ödəniləcək hesablanmış öhdəlikdən” “Əlaqəli tərəfə ödəniləcək kreditlərə”
(Cari öhdəliklər) yenidən təsnif edilmişdir

195,813

3. Əmlak, qurğu və avadanlıqlar, xalis

Əmlak, qurğu və avadanlıqlar 31 dekabrda aşağıdakılardan ibarət idi:

	2011	2010
Maya dəyəri:		
Bina və qurğular	76,667,723	78,018,494
Maşın və avadanlıqlar	64,762,083	63,322,159
Nəqliyyat vasitələri, mebel və alətlər	22,630,238	23,427,065
Torpaq və mineral ehtiyatlar	2,176,983	892,366
TT	292,483,387	210,089,118
	458,720,414	375,749,202
Yığılmış köhnəlmə:		
Bina və qurğular	49,134,829	48,660,084
Maşın və avadanlıqlar	48,822,324	46,216,806
Nəqliyyat vasitələri, mebel və alətlər	14,559,013	13,365,517
Torpaq və mineral ehtiyatlar	108,223	25,481
	112,624,389	108,267,888
Xalis balans dəyəri	346,096,025	267,481,314

31 dekabr 2011-ci il tarixində başa çatan il üzrə əmlak, qurğu və avadanlıqlarda hərəketin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Bina və qurğular	Maşın və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri, mebel və alətlər	Torpaq və mineral ehtiyatlar	TT	Cəmi
31 dekabr 2010-cu ildə xalis balans dəyəri	29,358,410	17,105,353	10,061,548	866,885	210,089,118	267,481,314
Əlavələr	-	-	-	1,284,617	84,848,595	86,133,213
Silinmələr	-	-	(533,172)	-	-	(533,173)
TT-dən keçmiş aktivlər	254,133	1,439,924	760,269	-	(2,454,326)	-
İl üzrə köhnəlmə xərci	(2,079,649)	(2,605,518)	(2,217,420)	(82,742)	-	(6,985,329)
31 dekabr 2011-ci ildə xalis balans dəyəri	27,532,894	15,939,759	8,071,225	2,068,760	292,483,387	346,096,025

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əmlak, qurğu və avadanlıqlar, xalis (davamı)

2008-ci ilin yanvar ayında Holsimin İdarə Heyəti mövcud klinker istehsalat gücünü artırmaq məqsədilə yeni istehsalat xəttinin (“6 sayılı Soba”) tikintisi layihəsini təsdiq etmişdir. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə 6 sayılı Soba üzrə kapitallaşdırılmış cəmi xərclər 287,595,888 AZN (2010-cu ildə: 210,089,118 AZN) olmuşdur ki, bu məbləğin 4,352,827 AZN-i (2010-cu ildə: 16,016,774 AZN) avans ödənişləri təşkil etmişdir. 31 dekabr 2011-ci ildə avans ödənişləri üzrə qalığın əsas hissəsi yeni sobanın tikintisi üçün CBMI Construction Co. Ltd. (“CBMI”) şirkətinə ödənilmiş 2,635,018 AZN (2010-cu ildə: 14,444,339 AZN) avansdan ibarətdir. CBMI ilə müqavilənin cəmi dəyəri 172.4 milyon Avrodur.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Şirkətdən yeni sobanın istismarına başlamamışdan əvvəl müxtəlif dövlət orqanlarından müəyyən icazələrin alınmasını tələb edir. Tikinti başa çatdıqdan sonra yeni soba Azərbaycan Respublikasının Dövlət Komissiyası tərəfindən qəbul edilmelidir. Tələb olunan bütün icazələrin olmaması həmisi nəzəri risk yaratса da, rəhbərlik bütün icazələrin lazımı qaydada əldə ediləcəyinə inanır. Sobanın 2012-ci ilin ikinci yarısında istismara verilməsi gözlənilir.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə yeni soba layihəsinin dəyərinə kapitallaşdırılmış maliyyə xərcləri 12,906,608 AZN (2010-cu ildə: 5,182,330 AZN) təşkil etmişdir.

Qeyd 2-də göstərildiyi kimi Şirkət əmlak, qurğu və avadanlıqların qalan istifadə müddətini daimi şəkildə qiymətləndirir. 2009-cu ildə aparılmış bu qiymətləndirmənin nəticəsində, Şirkət 31 dekabr 2009-cu ildə xalis balans dəyəri 5,137,416 AZN olan köhnə sobaların və yardımçı avadanlığın istifadə müddətine yenidən baxmışdır. Bu yenidən baxılmanın qiymətləndirməyə təsiri 2011-ci ildə köhnəlmə xərcinin 1,786,615 AZN (2010-cu ildə: 2,679,922 AZN) artması ilə nəticələnmişdir. Köhnə sobalar 2011-ci il ərzində tamamilə köhnəlməyə silinmişdir.

CBMI ilə müqaviləyə uyğun olaraq və tərəfləri müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməməsindən qorumaq məqsədilə CBMI Şirkətə Cin Sənaye və Kommersiya Bankından şərtsiz və geri çağrırlmayan borc öhdəliklərini (tikinti və quraşdırma prosesinin mərhələləri üzrə yerləşdirilmiş avans ödəmə, icra və zəmanət öhdəlikləri) vermişdir. CBMI tərəfindən buraxılmış avans ödəmə öhdəliyi 31 dekabr 2011-ci il və 2010-cu il tarixlərinə, müvafiq olaraq, 8,279,000 Avro və 16,000,000 Avro təşkil etmişdir.

Şirkət CBMI tərəfindən çatdırılan avadanlığı Azərbaycan Beynəlxalq Bankının (“ABB”) Şirkətin adından buraxdığı 25,000,000 Avro məbləğində bank zəmanəti ilə təmin edir. Zəmanət çatdırılan avadanlıq üçün cəmi ödənişin təxminən 40%-ni əhatə edir. Zəmanət 2010-cu ilin noyabr ayında 5,000,000 Avroya qədər azaldılmış və 2011-ci ilin may ayına qədər qüvvədə qalmışdır.

4. Qeyri-maddi aktivlər

23 iyun 2011-ci ildə Şirkət yeganə aktivi vulkanik qum istehsal etmək üçün lisenziya olan “Inter-Vulkan” MMC qeyri-əməliyyat şirkətini almışdır. Bu alışın dəyəri 1,500,000 AZN olmuşdur. “Inter-Vulkan” MMC-nin Abşeron rayonunun yerli İcra Hakimiyəti ilə 99 illik lizinq razılılaşması və 7 sentyabr 2011-ci ildə Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin verdiyi dağ-mədən ayırması aktı vardır. Dağ-mədən ayırması aktı (lisensiya) 5 illik müddətə verilmiş və Şirkət lisensiyanın şərtlərini yerinə yetirdiyi təqdirdə uzadıla bilər.

5. Digər aktivlər

16 dekabr 2011-ci ildə Şirkət yeganə aktivi Abşeron rayonunun yerli İcra Hakimiyəti tərəfindən verilmiş 49 illik əhəngdaşını istehsal etmək hüququ olan “Şahqaya Vest” Ortaqlığı qeyri-əməliyyat şirkətini almışdır. Bu alışın dəyəri 3,000,000 AZN olmuşdur. 30 yanvar 2012-ci ildə bu istehsal hüququ Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin verdiyi dağ-mədən ayırması aktı ilə təsdiq edilmişdir. Dağ-mədən ayırması aktı (lisensiya) 5 illik müddətə verilmiş və Şirkət lisensiyanın şərtlərini yerinə yetirdiyi təqdirdə uzadıla bilər.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

6. Mənfəət vergisi

31 dekabrda başa çatan ildə mənfəət vergisi xərcinin əsas komponentləri aşağıdakılardan kimi olmuşdur:

	2011	2010
Cari mənfəət vergisi	8,452,697	7,902,774
Təxirə salınmış mənfəət vergisi:		
Müvəqqəti fərqlərin yaranması və silinməsi ilə bağlı	2,944,318	699,391
Ümumi Gəlir haqqında Hesabatda göstərilmiş mənfəət vergisi xərci	<u>11,397,015</u>	<u>8,602,165</u>

2011-ci və 2010-cu illər ərzində Azərbaycan Respublikası Şirkətin mənfəətindən vergi tutulan yeganə hüquqi səlahiyyət dairesi olmuşdur.

Aşağıdakı cədveldə mənfəət vergisi xərci, 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında göstərilmiş mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəətə yerli qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş vergi dərəcəsinin tətbiq edilməsindən yaranan bilən məbləğlə üzləşdirilir:

	2011	2010
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	<u>50,327,527</u>	<u>34,206,469</u>
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan mənfəət vergisi dərəcəsi	20%	20%
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan mənfəət vergisi dərəcəsi ilə gözlənilən mənfəət vergisi xərci	10,065,505	6,841,294
Gəlirdən çıxılmayan xərclər	<u>1,182,245</u>	<u>1,374,508</u>
Gəlirdən çıxılmayan ehtiyatlar və hesablamalar	<u>149,265</u>	<u>386,363</u>
Təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında göstərilmiş mənfəət vergisi xərci	<u>11,397,015</u>	<u>8,602,165</u>

Aşağıdakı təxirə salınmış vergi aktivləri/öhdəlikləri 2011-ci və 2010-cu illərdə yerli qanunvericiliyə uyğun olaraq qüvvəyə minmiş 20% vergi dərəcəsini tətbiq etməklə hesablanmışdır. Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat tarixinə qüvvədə olan dərəcə aktivlərin və öhdəliklərin vergi bazaları və 31 dekabrda təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında göstərilmiş məbləğlər arasında müvəqqəti fərqlərin yaranması ilə nəticələnmişdir:

	2011	2010
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri:		
Əmlak, qurğu və avadanlıqlar	(5,827,974)	(2,179,880)
Ticarət kreditor borcları	(49,784)	(21,785)
Mal-material ehtiyatları	-	(8,708)
Uzunmüddətli maliyyə öhdəliyi	(211,015)	(619,335)
Qısamüddətli maliyyə öhdəliyi	<u>(168,539)</u>	-
	<u>(6,257,312)</u>	<u>(2,829,708)</u>
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri:		
Mal-material ehtiyatları	16,094	-
Debitör borcları	299,328	299,328
Digər cari öhdəliklər	706,612	740,444
Ehtiyatlar	<u>666,914</u>	<u>165,890</u>
	<u>1,688,948</u>	<u>1,205,662</u>
Xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi	<u>(4,568,364)</u>	<u>(1,624,046)</u>

7. Əvvəlcədən ödəmələr

Cari əvvəlcədən ödəmələr

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə cari əvvəlcədən ödəmələr ilk növbədə təchizatçılara xammal, ehtiyat hissələri və materiallar, avadanlıq və xidmətlər üçün əvvəlcədən ödəmələrdən ibarətdir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

7. Əvvəlcədən ödəmələr (davamı)

Uzunmüddətli əvvəlcədən ödəmələr

31 dekabr 2011-ci il və 2010-cu il tarixlərində uzunmüddətli əvvəlcədən ödəmələr əhəngdaşına yiyələnmək və ondan istifadə etmək üçün daimi hüquqların alınması üçün bir təchizatçıya edilmiş əvvəlcədən ödəmələrlə təmsil olunur. Əvvəlcədən ödəmənin istifadəsi əhəngdaşının Şirkətə çatdırılacağı növbəti otuz il ərzində gözlənilir.

8. Mal-material ehtiyatları, xalis

Cari mal-material ehtiyatları

Cari mal-material ehtiyatları, xalis, 31 dekabrda aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Xammal	934,935	1,197,258
Qablaşdırma materialları	1,142,767	661,856
Ehtiyat hissələri və materiallar, xalis	4,785,638	3,946,487
Natamam və hazır məhsullar, xalis	3,044,863	2,906,081
	9,908,203	8,711,682

31 dekabr 2011-ci ildə ehtiyat hissələri və materialların balans dəyəri 3,940,258 AZN (2010-cu ildə: 3,390,258 AZN) məbləğində ləng hərəkət edən və köhnəlmış mal-material ehtiyatları üçün ehtiyat qədər azaldılmışdır.

Uzunmüddətli mal-material ehtiyatları

31 dekabr 2011-ci ildə 5,466,087 AZN (2010-cu ildə: 5,730,629 AZN) məbləğində uzunmüddətli mal-material ehtiyatları uzunmüddətli istifadə üçün bir təchizatçıdan alınmış əhəngdaşından ibarətdir.

9. Ticarət və digər debitor borcları, xalis

	2011	2010
Ticarət debitor borcları	2,680,921	3,980,883
Digər debitor borcları	409,047	212,410
Ümidsiz hesablar üçün ehtiyatlar	(1,496,642)	(1,496,642)
	1,593,326	2,696,651

Ticarət debitor borclarına faiz hesablanması və müddətləri adətən 15-30 gün olur.

Ümumi Gəlir haqqında Hesabata daxil edilmiş ümidsiz hesablar üçün ehtiyatda dəyişiklik 31 dekabr 2010-cu il tarixində 931,642 AZN olmuşdur.

10. Vergilər üzrə debitor borcları

31 dekabr 2011-ci ildə vergilər üzrə debitor borcları 1,079,197 AZN məbləğində ƏDV üzrə debitor borclarından ibarətdir (2010-cu ildə: 14,319,210 AZN). ƏDV vergi orqanlarından gələcək vergi öhdəlikləri ilə əvəzləşdirmə və ya birbaşa pul ödənişi formasında qaytarılır. Rəhbərlik müntəzəm olaraq vergilər üzrə debitor borcları qalıqlarının əvəzinin qaytarıla bilməsini nəzərdən keçirir və hesab edir ki, onların əvəzi bir il ərzində tam qaytarılacaqdır.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

11. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri 31 dekabrda aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Bankda pul vəsaitləri, AZN	24,058,703	8,785,811
Bankda pul vəsaitləri, ABŞ dolları	91,018	31,901
Bankda pul vəsaitləri, Avro	11,809,041	6,539,443
Bankda pul vəsaitləri, İsveçrə frankı	10,019	26,621
Bankda pul vəsaitləri, Rusiya rublu	9,589	1,922
Bankda pul vəsaitləri, Böyük Britaniya funtu	14,843	724
Kassada olan pul vəsaitləri	1,993	10,410
ƏDV üzrə depozit hesabı	11,321,637	5,921,791
	47,316,843	21,318,623

1 yanvar 2008-ci il tarixində etibarən dövlət vergi orqanları ƏDV üzrə depozit hesablarını tətbiq etmiş və ƏDV-nin bu hesablar üzrə ödənilməsinə sərəncam vermişdir. Yeni vergi qaydasına riayət etmək məqsədilə Şirkət ƏDV üzrə depozit hesabını açmışdır. Bu qaydaya uyğun olaraq, ƏDV üzrə depozit hesabında olan pul vəsaiti yalnız vergi orqanlarına 45 gün əvvəl bildiriş verməklə çıxarıla bilər.

12. Kapital

Nizamnamə kapitalı

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərində Şirkətin buraxılmasına icazə verilmiş və dövrüyyədə olan səhmlərinin sayı 1,590,644 olmuşdur. Hər bir səhmin nominal dəyəri 20 AZN təşkil edir. Buraxılmış bütün səhmlər tam ödənilmişdir. 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərində səhm kapitalı aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	Buraxılmış və mövcud olan səhmlərin sayı	Mülkiyyət payı %
Holsim	1,049,874	66.00
AYIB	159,064	10.00
AİŞ	159,064	10.00
HAB	57,474	3.62
Digər səhmdarlar	165,168	10.38
	1,590,644	100.00

Əlavə ödənilmiş kapital

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə əlavə ödənilmiş kapitala daxil edilmiş 3,301,937 AZN 1 oktyabr 1999-cu il tarixli Kredit razılaşmasına uyğun olaraq HAB-dan alınmış və sonra 2007-ci ildə HAB-dan alınmış məktuba uyğun olaraq Şirkətə bağışlanmış kreditin ödənilməmiş qalığı (kapitallaşdırılmış faizlə birlikdə) ilə təmsil olunur.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13. Faiz hesablanmış kreditlər

Cari faizli kreditlər və borclar:

	Ödəmə tarixi	Faiz dərcəsi	İlkin valyuta	31 dekabrda qalıq	
				2011	2010
20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Baş kredit)	5 oktyabr 2015	EURIBOR +6%	AVRO	2,908,000	-
HAB kreditləri üzrə hesablanmış faiz			AVRO	371,757	195,813
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək kreditlərin cari hissəsi				3,279,757	195,813
30 milyon Avro məbləğində AYIB krediti (A1 krediti)	5 oktyabr 2015	EURIBOR +7%	AVRO	2,878,784	-
20 milyon Avro məbləğində AYIB krediti (A2 krediti)	5 oktyabr 2014	EURIBOR +6.5%	AVRO	2,612,975	-
20 milyon Avro məbləğində AYIB krediti (B1 krediti)	5 oktyabr 2015	EURIBOR +7%	AVRO	1,919,189	-
20 milyon Avro məbləğində AİB ¹ krediti	5 oktyabr 2015	EURIBOR +6%	AVRO	2,831,378	-
15 milyon Avro məbləğində DEG ² krediti	5 oktyabr 2015	EURIBOR +6%	AVRO	2,123,512	-
15 milyon Avro məbləğində OBIF ³ krediti	5 oktyabr 2015	7%	AVRO	2,094,747	-
AYIB kreditləri üzrə hesablanmış faiz və öhdəlik haqqı			AVRO	1,051,286	1,180,752
AİB krediti üzrə hesablanmış faiz			AVRO	371,757	-
DEG krediti üzrə hesablanmış faiz			AVRO	293,496	-
OBIF krediti üzrə hesablanmış faiz			AVRO	258,267	-
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək kreditlərin cari hissəsi				16,435,391	1,180,752
ABB kredit vəsaiti	12 dekabr 2012	16%	AZN	99,999	200,000
Yapi Kredi Bank kredit vəsaiti	5 noyabr 2012	15%	AZN	1,105,833	2,439,625
Digər ödəniləcək qısamüddətli kreditlər				1,205,832	2,639,625
Cəmi qısamüddətli kreditlər				20,920,980	4,016,190

¹ Asiya İnkişaf Bankı (“AİB”)

² Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH (“DEG”)

³ OPEC Beynəlxalq İnkişaf Fondu (“OBIF”)

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13. Faiz hesablanan kreditlər (davamı)

Uzunmüddətli faizli kreditlər və borclar:

	Ödəmə tarixi	Faiz dərəcəsi	İlkin valyuta	31 dekabrda qalıq	
				2011	2010
20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Paralel kredit)	5 oktyabr 2015	EURİBOR +7%	AVRO	-	10,137,600
20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Baş kredit)	5 oktyabr 2015	EURİBOR +6%	AVRO	17,448,000	-
20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Subordinasiyalı kredit)	Yekun ödəmə tarixi (aşağıya baxın)	EURİBOR +7%	AVRO	20,356,000	10,137,600
30 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Subordinasiyalı kredit)	Yekun ödəmə tarixi (aşağıya baxın)	EURİBOR +7%	AVRO	30,534,000	31,680,000
HAB kreditləri üzrə hesablanmış faiz			AVRO	5,361,865	1,347,363
Əlaqəli tərəfdən kreditlərin uzunmüddətli hissəsi				73,699,865	53,302,563
30 milyon Avro məbləğində AYIB krediti (A1 krediti)	5 oktyabr 2015	EURİBOR +7%	AVRO	18,224,567	15,136,220
20 milyon Avro məbləğində AYIB krediti (A2 krediti)	5 oktyabr 2014	EURİBOR +6.5%	AVRO	11,293,710	35,082,326
20 milyon Avro məbləğində AYIB krediti (B1 krediti)	5 oktyabr 2015	EURİBOR +7%	AVRO	12,149,716	10,044,778
20 milyon Avro məbləğində AlB krediti	5 oktyabr 2015	EURİBOR +6%	AVRO	17,346,802	-
15 milyon Avro məbləğində DEG krediti	5 oktyabr 2015	EURİBOR +6%	AVRO	13,010,152	-
15 milyon Avro məbləğində OBIF krediti	5 oktyabr 2015	7%	AVRO	12,972,275	-
Üçüncü tərəflərdən kreditlərin uzunmüddətli hissəsi				84,997,222	60,263,324
Cəmi uzunmüddətli kreditlər				158,697,087	113,565,887

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13. Faiz hesablanmış kreditlər (davamı)

AYIB-dən maliyyələşdirmə

29 sentyabr 2009-cu il tarixində Şirkət 6 sayılı sobanın tikintisini (Qeyd 3-ə bax) maliyyələşdirmək məqsədilə AYIB ilə kredit razılaşmasını (“AYIB kredit razılaşması”) imzalamışdır. Kredit ilk önce iki hissədən ibarət idi: 50 milyon Avro məbləğində A1 krediti və 70 milyon Avro məbləğində A2 krediti. 24 iyun 2010-cu il tarixində Şirkət AYIB kredit razılaşmasına 1 sayılı düzəliş razılaşması imzalamış və həmin düzəlişə uyğun olaraq A1 krediti, müvafiq olaraq, 30 milyon Avro və 20 milyon Avro məbleğlərində olan A1 və B1 kreditləri arasında bölünmüştür. 23 avqust 2011-ci ildə Şirkət AYIB ilə kredit razılaşmasına 2 sayılı düzəliş razılaşmasını imzalamış və həmin razılaşmaya görə A2 krediti 20 milyon Avroyadək azaldılmışdır. A2 kreditində azalma 20 milyon Avro məbləğində yeni AIB krediti, 15 milyon Avro məbləğində DEG krediti, 15 milyon Avro məbləğində OBIF krediti ilə kompensasiya edilmişdir. Nəticədə Şirkət 35,417,000 Avro (39,153,493 AZN) qaytarmış və AIB kredit razılaşması üzrə 20 milyon Avro, DEG və OBIF kredit razılaşmalarının hər biri üzrə 15 milyon Avro istifadə etmişdir.

31 dekabr 2011-ci il tarixində Şirkət AYIB kredit razılaşması əsasında 49,583,000 Avro (50,465,577 AZN) (2010-cu ildə 60 milyon Avro və ya 63,360,000 AZN) istifadə etmişdir.

27 dekabr 2011-ci ildə Şirkət AYIB ilə kredit razılaşmasına 3 sayılı düzəliş razılaşmasını imzalamış və həmin razılaşmaya görə ilk ödəniş tarixi 5 yanvar 2012-ci ildən 5 iyul 2012-ci ilə keçirilmişdir. A1, A2 və B1 kreditlərinin ödənilməsi A1 və B1 kreditləri üçün 5 oktyabr 2015-ci ildən gec olmayıaraq və A2 krediti üçün 5 oktyabr 2014-cü ildən gec olmayıaraq bərabər hissələrlə aparılmalıdır. AYIB kredit razılaşması üzrə faiz dərəcəsi Baş borcun (AYIB kredit razılaşmasında göstərildiyi kimi) Şirkətin EBITDA (Faiz, vergilər, köhnəlmə və amortizasiyadan əvvəl gəlirlər) göstəricisinə olan nisbətinə bağlıdır.

AYIB kredit razılaşmasına uyğun olaraq 2009-cu ildə Şirkət 3 milyon Avro (3,525,160 AZN) məbləğində geri qaytarılmayan kreditin verilməsi haqqını ödəmişdir. Bu haqq kredit razılaşmasının müddəti üzrə amortizasiya hesablanmış dəyərlə tanınır. 2011-ci il ərzində A1, A2 və B1 kreditləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi, müvafiq olaraq, 9.2%, 9.5% və 9.2% (2010-cu ildə: A1 8%, A2 7.6% və B1 8%) olmuşdur.

AYIB kredit razılaşmasına uyğun olaraq Şirkət kreditin istifadə edilməmiş hissəsi üzrə 0.5% dərəcəsi ilə öhdəlik haqqını hesablamalı və ödəməlidir. Şirkət 31 dekabr 2011-ci il tarixinə 25,110 AZN (2010-cu ildə: 82,940 AZN) məbləğində ödəniləcək öhdəlik haqqını qeydə almışdır.

20 milyon Avro məbləğində AIB krediti

23 avqust 2011-ci ildə Şirkət AIB ilə 20 milyon Avro məbləğində kredit razılaşmasını imzalamışdır. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Şirkət cəmi 20,000,000 Avro (20,356,000 AZN) məbləğində vəsait istifadə etmişdir. AIB ilə kredit razılaşmasına uyğun olaraq Şirkət 2011-ci ildə 200,000 Avro (226,620 AZN) məbləğində qaytarılmayan kreditin verilməsi haqqını ödəmişdir. Bu haqq kredit razılaşmasının müddəti üzrə amortizasiya dəyəri ilə tanınır. 2011-ci il ərzində AIB krediti üzrə effektiv faiz dərəcəsi 7.8% olmuşdur.

15 milyon Avro məbləğində DEG krediti

23 avqust 2011-ci ildə Şirkət DEG ilə 15 milyon Avro məbləğində kredit razılaşmasını imzalamışdır. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Şirkət cəmi 15,000,000 Avro (15,267,000 AZN) məbləğində vəsait istifadə etmişdir. DEG ilə kredit razılaşmasına uyğun olaraq Şirkət 2011-ci ildə 150,000 Avro (171,045 AZN) məbləğində qaytarılmayan kreditin verilməsi haqqını ödəmişdir. Bu haqq kredit razılaşmasının müddəti üzrə amortizasiya dəyəri ilə tanınır. 2011-ci il ərzində DEG krediti üzrə effektiv faiz dərəcəsi 7.7% olmuşdur.

15 milyon Avro məbləğində OBIF krediti

23 avqust 2011-ci ildə Şirkət OBIF ilə 15 milyon Avro məbləğində kredit razılaşmasını imzalamışdır. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Şirkət cəmi 15,000,000 Avro (15,267,000 AZN) məbləğində vəsait istifadə etmişdir. OBIF ilə kredit razılaşmasına uyğun olaraq Şirkət 2011-ci ildə 225,000 Avro (256,568 AZN) məbləğində qaytarılmayan kreditin verilməsi haqqını ödəmişdir. Bu haqq kredit razılaşmasının müddəti üzrə amortizasiya dəyəri ilə tanınır. 2011-ci il ərzində OBIF krediti üzrə effektiv faiz dərəcəsi 7.7% olmuşdur.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13. Faiz hesablanmış kreditlər (davamı)

AYIB, AİB, DEG, OFİD kredit razılaşmalarına həmçinin Şirkətdən müəyyən maliyyə emsallarını saxlamağı, ətraf mühit və sosial normalara riyət etməyi, əvvəlcədən müəyyən edilmiş həddən artıq olan əsaslı məsrəflərə AYIB, AİB, DEG, OFİD-in icazəsini almağı tələb edən müxtəlif müsbət və mənfi öhdəliklər, eləcə də bir sıra digər öhdəliklər daxildir. Maliyyə emsalları öhdəlikləri ödəniş başlayandan, yuxarıda göstərilən digər öhdəliklər isə AYIB, AİB, DEG, OFİD kredit razılaşmaları əsasında vəsaitlərin ilk istifadəsi tarixindən qüvvəyə minir.

30 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Subordinasiyalı kredit)

8 iyul 2010-cu il tarixində Şirkət HAB ilə 30 milyon Avro məbləğində kredit razılaşması imzalamışdır. Bu kreditin müddəti AYIB A1 kreditinin qalan müddətindən bir il uzundur. 23 avqust 2011-ci il tarixində Şirkət, HAB, AYIB, AİB, DEG və OFİD arasında imzalanmış Düzəliş edilmiş Layihə vəsaitləri və Subordinasiya Razılaşmasına (“LVSR”) uyğun olaraq kreditin tamamilə və ya qismən ödənilməsi Baş borc (LVSR-də göstərilir) tam ödənilənədək təxirə salınır.

20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Subordinasiyalı kredit)

31 mart 2010-cu il tarixində Şirkət HAB ilə 20 milyon Avro məbləğində kredit razılaşması imzalamışdır. Şirkət 31 dekabr 2011-ci il tarixində cəmi 20,000,000 Avro (20,356,000 AZN) məbləğində vəsait istifadə etmişdir (2010-cu ildə: 9,600,000 Avro (10,137,600 AZN). LVSR-ə uyğun olaraq kreditin tamamilə və ya qismən ödənilməsi Baş borc tam ödənilənədək təxirə salınır.

Yuxarıda göstərilən subordinasiyalı HAB kreditləri əsasında hesablanmış faiz hər rüb, 10 yanvar, 10 aprel, 10 iyul və 10 oktyabr tarixlərində ödənilməlidir. LVSR-ə uyğun olaraq faizin ödənilməsi Baş borc tam ödənilənədək təxirə salınır. Rəhbərlik gözləyir ki, faizin ödənilməsi 10 yanvar 2016-ci ildə başlayacaqdır. Müvafiq olaraq, bu kreditlər üzrə cəmi 5,361,865 AZN (2010-cu ildə: 1,347,363 AZN) məbləğində hesablanmış faiz 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabatda uzunmüddətli kimi təsnif edilir.

20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Baş kredit)

22 avqust 2011-ci ildə Şirkət HAB ilə 20 milyon Avro məbləğində kredit razılaşmasını imzalamışdır. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Şirkət cəmi 20,000,000 Avro (20,356,000 AZN) məbləğində vəsait istifadə etmişdir. Baş kreditin qaytarılması 5 oktyabr 2015-ci ildən gec olmayıaraq bərabər hissələrlə aparılacaqdır. İlk ödənişin 5 iyul 2012-ci ildə aparılması gözlənilir.

20 milyon Avro məbləğində HAB krediti (Paralel kredit)

8 dekabr 2009-cu il tarixində Şirkət HAB ilə 20 milyon Avro məbləğində kredit razılaşması imzalamışdır. Bu razılaşmanın 29 sentyabr 2009-cu ildən qüvvəyə mindiyi hesab edilməkə AYIB A1 krediti ile eyni şərtlərə malikdir. 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Şirkət bu kredit razılaşması üzrə cəmi 9,600,000 Avro (10,137,600 AZN) məbləğində vəsait istifadə etmişdir. Kredit razılaşmasına uyğun olaraq Şirkət kreditin istifadə edilməmiş hissəsi üzrə öhdəlik haqlarını hesablamalı və ödəməlidir. 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Şirkət 14,103 AZN məbləğində öhdəlik haqqını qeydə almışdır. Bu razılaşma 2011-ci il ərzində tam ödənilmiş və bundan sonra qüvvəsinə xitam verilmişdir.

ABB kredit vəsaiti

12 dekabr 2005-ci il tarixində Şirkət ABB ilə 10 milyon AZN məbləğində kredit razılaşması imzalamışdır. 2011-ci il ərzində Şirkət cəmi 2,182,370 AZN istifadə etmiş və 2,282,371 AZN məbləğində əsas borcu və 64,045 AZN məbləğində hesablanmış faizi qaytarılmışdır (2010-cu ildə: alınmış kredit - 3,777,000 AZN; qaytarılmış əsas kredit - 16,076,652 AZN; qaytarılmış hesablanmış faizi - 1,106,218 AZN). Kredit vəsaiti təminatsızdır və üzərinə 16% hesablanır. Kredit vəsaitinin müddəti 12 dekabr 2012-ci ildə başa çatır.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə mövcud olan 4 milyon AZN məbləğində kredit xətti 2011-ci ildə bağlanmışdır.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13. Faiz hesablanan kreditlər (davamı)

Yapi Kredi Bank kredit vəsaiti

11 avqust 2010-cu ildə Şirkət Yapı Kredi Bank ilə 3.5 milyon AZN məbləğində kredit razılaşması imzalamışdır. 2011-ci il ərzində Şirkət cəmi 6,200,000 AZN istifadə etmiş və 7,624,954 AZN məbləğində əsas borcu və 109,208 AZN məbləğində hesablanmış faizi qaytarmışdır (2010-cu ildə: alınmış kredit - 7,801,911 AZN; qaytarılmış əsas kredit - 5,362,286 AZN; qaytarılmış hesablanmış faizi - 317,894 AZN). 22 dekabr 2011-ci ildə Şirkət razılaşmaya düzəliş imzalamış və kredit xəttini 3.5 milyon AZN-dən 3.9 milyon AZN-ə qədər artırılmışdır. Kredit xətti təminatsızdır və üzərinə 15% hesablanır. Kredit vəsaitinin müddəti 5 noyabr 2012-ci ildə başa çatır.

14. Ehtiyatlar

Uzunmüddətli ehtiyatlar

Uzunmüddətli ehtiyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	Sahənin bərpə edilməsi	Xəsarət halları üçün ehtiyat	Cəmi
31 dekabr 2009-cu il tarixinə İl ərzində istifadə edilmiş	169,672	389,170	558,842
Artma xərci	14,083	71,996	86,079
Əlavə ehtiyat	48,240	-	48,240
Qiymətləndirmədə dəyişiklik	203,454	(67,163)	136,291
31 dekabr 2010-cu il tarixinə	435,449	394,003	829,452
İl ərzində istifadə edilmiş	-	(147,494)	(147,494)
Artma xərci	28,296	66,984	95,280
Əlavə ehtiyat	21,341	202,197	223,538
Qiymətləndirmədə dəyişiklik	1,263,294	580,059	1,843,353
31 dekabr 2011-ci il tarixinə	1,748,380	1,095,749	2,844,129

Sahənin bərpə edilməsi ehtiyatı

Azərbaycan Respublikasının “Mineral ehtiyatlar haqqında” qanununa uyğun olaraq Şirkət hasılataqla sonra karxanaların səthini bərpə etməlidir. Şirkət sahənin bərpə edilməsi xərclərinin cari dəyərini 5.4% (2010-cu ildə: 6.5%) diskont dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanmışdır. Şirkətin qiymətləndirmələrinə görə, əlaqəli xərclər 2080-2082-ci illərdə çəkilecekdir. Diskont edilmiş pul vəsaitləri hərəkətlərinin hesablanmasında aşağıdakı inflasiya dərəcələri istifadə edilmişdir:

İl	2012	2013	2014	2015	2016	2017 və sonra
İnflasiya dərəcəsi	6.5%	5.3%	5.0%	4.6%	4.5%	5.0%

Xəsarət halları üçün ehtiyat

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə uyğun olaraq istehsal prosesi zamanı baş vermiş hadisə nəticəsində xəsarət almış və səhhətinə mənfi təsir göstərilmiş (peşəkar xəstəlik) işçilər bu hadisə və ya xəstəliklə bağlı zərərə görə kompensasiya müvafiq orqanların apardığı istintaq nəticəsində işegötürənin tam və ya qismən günahkar olması müəyyən edilən zaman ödənilməlidir. Şirkət işçilərə uzunmüddətli xəsarət halları üzrə ödənişlərinin cari dəyərini 5.25% (2010-cu ildə: 17%) diskont dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanmışdır. Əmək qabiliyyətini itirmiş işçilərin ömrü boyunca ödəniləcək ödənişləri hesablamaq məqsədilə Şirkət kişi və qadınlar üçün, müvafiq olaraq, 71 və 76 il gözlənilən ölüm müddətini təxmin edir. Orta əmək haqlarında artmanı hesablamaq üçün yuxarıdakı inflasiya dərəcələri istifadə olunmuşdur.

Rəhbərlik gözləyir ki, əlaqəli xəsarət halları üzrə ödənişlər 31 dekabr 2042-ci ilə qədər davam etdiriləcəkdir.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

14. Ehtiyatlar (davamı)

Qısamüddətli ehtiyatlar

Qısamüddətli ehtiyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	Bonuslar	Vergi cərimələri	Cəmi
31 dekabr 2009-cu il tarixinə İl ərzində istifadə edilmiş Əlavə ehtiyat	1,405,036 (1,405,036) 2,373,644	143,384 - 158,000	1,548,420 (1,405,036) 2,531,644
31 dekabr 2010-cu il tarixinə	2,373,644	301,384	2,675,028
İl ərzində istifadə edilmiş Əlavə ehtiyat	(2,373,644) 2,385,767	(301,384) -	(2,675,028) 2,385,767
31 dekabr 2011-ci il tarixinə	2,385,767	-	2,385,767

15. Ticarət kreditor borcları

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə ticarət kreditor borcları mal-material ehtiyatlarının, istehsal maşınlarının və avadanlıqların alınması üçün təchizatçılara ödəniləcək məbləğlərdən ibarətdir.

16. Hesablanmış öhdəliklər

Qısamüddətli hesablanmış öhdəliklər

31 dekabrda qısamüddətli hesablanmış öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Üçüncü tərəfə hesablamalar	24,733,153	20,036,372
Digər vergi öhdəlikləri	572,846	923,448
Digər hesablamalar	22,340	14,434
	25,328,339	20,974,254

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə üçüncü tərəfə hesablamalar əsas etibarı ilə yeni sobanın tikintisi ilə bağlıdır (bax Qeyd 3).

CBMI ilə razılaşmanın şərtlərinə uyğun olaraq Şirkət 2010-cu və 2011-ci illər ərzində CBMI tərəfindən yerinə yetirilmiş işlə və təchiz edilmiş mallarla bağlı kəsilmiş cəmi fakturaların əvvəlcədən təyin edilmiş müəyyən faizinin ödənilməsini yeni soba təhvil alınana və tələb olunan sənədlər CBMI tərəfindən təqdim edilənə (bax Qeyd 3) qədər təxirə salacaqdır. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Şirkət 15,655,702 AZN məbleğini CBMI qarşısında qısamüddətli öhdəlik kimi hesablamışdır (2010-cu ildə: uzunmüddətli hissə 4,172,217 AZN və qısamüddətli hissə 6,500,120 AZN).

17. Təəhhüdlər və əməliyyat mühiti

Cari biznes mühiti

Şirkətin əməliyyatları Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Yeni inkişaf edən bazar iqtisadiyyatı dövləti olduğu üçün, Azərbaycanda hal-hazırda daha yetkin bazar iqtisadiyyatına xas olan inkişaf etmiş biznes və tənzimləyici infrastruktur yoxdur.

Azərbaycan Respublikasında iqtisadi şərait inkişaf etsə də, iqtisadi vəziyyətdə yeni yaranmış bazar iqtisadiyyatına səciyyəvi xüsusiyyətlər müşahidə olunmadır. Bunlara milli valyutanın bir çox xarici ölkələrdə sərbəst dönerli valyuta hesab edilməməsi və bununla məhdudlaşmayan bu kimi xüsusiyyətlər daxildir. Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şəhrlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17. Təəhhüdlər və əməliyyat mühiti (davamı)

Cari biznes mühiti (davamı)

Azərbaycan Respublikasında iqtisadi sabitliyin gələcək perspektivləri Azərbaycan hökumətinin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən, eləcə də vergi, hüquqi, normativ və siyasi hadisələrin gedisatından əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Rəhbərlik Şirkətin əməliyyatlarına təsir göstərə biləcək iqtisadi şəraitdəki bütün dəyişiklikləri və bunların maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini (əgər olarsa) əvvəlcədən proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil.

Azərbaycan iqtisadiyyatı dünyadan digər bölgelərindəki bazar tənəzzülü və iqtisadi inkişaf tempinin aşağı düşməsinə həssasdır. Azərbaycan hökuməti bir sıra sabitləşdirmə tədbirlərini görə də, Şirkətin maliyyə vəziyyətinə, əməliyyatlarının nəticələrinə və biznes layihələrinə təsir göstərə biləcək və Şirkət və qarşı tərəflər üçün kapitalı əldə etmək imkanı və kapitalın dəyəri ilə bağlı qeyri-müəyyənlik hələ də vardır. Hal-hazırda Şirkətin fəaliyyətinin sabitliyini təmin etmək üçün bütün münasib tədbirləri gördüyündən əmin olan rəhbərliyin fikrinə baxmayaraq, yuxarıda təsvir edilmiş sahələrdə vəziyyətin gözlənilməz dərəcədə pisləşməsi Şirkətin nəticələri və maliyyə vəziyyətinə hazırda dəqiq müəyyən edilə bilməyən mənfi təsir göstərə bilər.

Təqdim olunan maliyyə hesabatlarına həmin qeyri-müəyyənliklərin gələcək aydınlaşdırılması nəticəsində meydana çıxacaq düzəlişlər daxil deyildir. Belə düzəlişlər, mövcud olduğu halda, üzə çıxdığı və qiymətləndirilə bildiyi dövrə hesabata daxil ediləcəkdir.

Cari tənzimləyici mühit

Şirkətin maliyyə vəziyyəti Azərbaycanda siyasi dəyişikliklərin, o cümlədən qüvvədə olan və gələcək qanunvericiliyin və vergi normativ aktlarının təsirine məruz qalmağa davam edəcəkdir. Şirkət əməliyyatları ilə bağlı Azərbaycanda analoji müəssisələrlə müqayisədə daha əhəmiyyətli potensial öhdəliklərle qarşılaşa bilməsini hesab etmir.

Mərkəzi hökumət bazar iqtisadiyyatına keçidkə, vergilərin tutulması, xarici valyuta ilə əməliyyatlar və xarici valyuta ilə bağlı kreditlərin verilməsinin lisenziyalasdırılması daim inkişaf edir. Bundan əlavə, müxtəlif qanunvericilik və normativ aktlar həmişə dəqiq yazılmır və onların şərh edilməsi vergi mufettişlərinin, Mərkəzi Bankın və Maliyyə Nazirliyinin rəylərindən asılıdır.

Şirkət hesab edir ki, tətbiq edilən bütün vergiləri ödəmiş və ya hesablamaşdır. Vergilər üçün ehtiyatın ayrılması təcrübəsi qeyri-müəyyən olduğu bir vəziyyətdə, Şirkət vergi öhdəliklərini rəhbərliyin ən yaxşı qiymətləndirməsi əsasında hesablamışdır. Şirkətin siyaseti potensial öhdəlikləri zərərin mümkün hesab edilən və məbləğin etibarlı qiymətləndirilə bilən hesabat dövründə hesablamağı nəzərdə tutur.

Azərbaycanın vergi və hüquq sistemləri ilə bağlı qeyri-müəyyənliklərə görə tutulan vergi, cərimə və faizlərin yekun məbləği (əgər olarsa) hazırkı tarixdək xərclənmiş və hesablanmış məbləğdən artıq ola bilər.

Məhkəmə prosesləri

Fəaliyyətin adı gedişində Şirkət məhkəmə araşdırması, iddialar, istintaqlar və proseslərə, o cümlədən vergi, ətraf mühitin qorunması və antiinhisar məsələləri ilə bağlı proseslərə cəlb olunur.

Rəhbərlik hesab edir ki, Şirkətin fəaliyyətinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyatlarının nəticələrinə mühüm mənfi təsir göstərən belə məsələlər yoxdur.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18. Əlaqəli tərəflər əməliyyatları

31 dekabrda əlaqəli tərəflərdən alınacaq / tərəflərə ödəniləcək məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər		Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	
	2011	2010	2011	2010
Holsim Qrup Sappor Ltd ("HQRS")	-	-	1,786,950	2,206,458
Holsim Rumınıya S.A	-	-	36,644	37,939
Holsim Sloveniya A.S.	-	-	69,334	17,112
Holsim Filippin	-	-	-	67,550
Diger Holsim müəssisələri	-	21,782	7,107	-
	-	21,782	1,900,035	2,329,059
 HAB kreditləri – əsas borc	-	-	71,246,000	51,955,200
HAB kreditləri – qısamüddətli faiz	-	-	371,757	195,813
HAB kreditləri – uzunmüddətli faiz	-	-	5,361,865	1,347,363
	-	-	76,979,622	53,498,376

1,786,950 AZN məbləğində qalıq 931,011 AZN (2010-cu ildə: 1,396,980 AZN) və 855,939 AZN (2010-cu ildə: 809,478 AZN) məbləğində, müvafiq olaraq, HQRS idarəetmə haqqı və yeni soba xəttinin tikintisi ilə bağlı HQRS tərəfindən yerinə yetirilmiş xidmətlər üçün hesablamlardan ibarətdir. 31 dekabr 2011-ci il tarixində başa çatan il ərzində Şirkətin HQRS ilə idarəetmə haqqı və tikinti xidmətləri ilə bağlı əməliyyatları, müvafiq olaraq 1,564,338 AZN (2010-cu ildə: 1,541,390 AZN) və 2,609,080 AZN (2010-cu ildə: 2,363,904 AZN) məbləğində olmuşdur.

HAB kreditləri ilə bağlı əməliyyatlar maliyyə hesabatları ilə bağlı Qeyd 13-də açıqlanır.

Rəhbər işçilərə ödənişlər

Əsas rəhbər işçilər 31 dekabr 2011-ci və 31 dekabr 2010-cu il tarixlərinə, müvafiq olaraq, cəmi 6 və 5 nəfərdən ibarət olmuşdur. Əsas rəhbər işçilərə ödənişlər, o cümlədən mükafatlar 2011-ci və 2010-cu illər üçün müvafiq olaraq, təqribən 2,180,953 AZN və 2,038,146 AZN təşkil etmişdir.

19. Maliyyə riskinin idarə edilməsinin məqsəd və qaydaları

Şirkətin əsas maliyyə öhdəlikləri ticarət kreditor borcları, hesablanmış öhdəliklər, əlaqəli tərəfə və üçüncü tərəflərə ödəniləcək kreditlərdir. Bu maliyyə öhdəliklərinin əsas məqsədi Şirkətin əməliyyatları üçün maliyyələşdirmə əldə etmekdir. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və ticarət debitor borcları Şirkətin birbaşa əməliyyatlarından əldə olunan maliyyə aktivlərindən ibarətdir.

Şirkət hesab edir ki, təqdim olunmuş maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məbləğlər onların ədalətli dəyərini məntiqi dərəcədə qiymətləndirir. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, kreditor borcları, debitor borcları və digər cari monetar aktivlər və öhdəliklərin ədalətli dəyəri, onların qısamüddətli olduğunu nəzərə alaraq, təxminən həmin aktiv və öhdəliklərin balans dəyərəne bərabərdir. Əlaqəli və üçüncü tərəflərdən alınmış borc vəsaitlərinin balans dəyəri ədalətli dəyərə yaxındır, çünki, bu borc vəsaitləri üzrə faiz dərəcələri birbaşa bazar göstəricilərinə bağlıdır (bazar dərəcəsinə yaxın olan 7% dərəcəsi ilə təsbit olunmuş OBIF krediti istisna olmaqla). 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə bu borc vəsaitlərinin məbləği, onların hesablanmış ədalətli dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənmirdi.

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

19. Maliyyə riskinin idarə edilməsinin məqsəd və qaydaları (davamı)

Şirkətin maliyyə alətlərindən irəli gələn əsas risklər - xarici valyuta riski, likvidlik riski, kredit riski və faiz dərəcəsi riskidir. Rəhbərlik, aşağıda icmal edilən bu risklərin hər birinin idarə edilməsi üçün qaydaları nəzərdən keçirir və razılışdırır:

- Bazar riski – maliyyə aletinin gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin ədalətli dəyərinin bazar qiymətlərindəki dəyişikliklərə görə dəyişməsi riskidir. Bazar qiymətləri aşağıdakı risk növlərindən ibarətdir: valyuta riski və faiz dərəcəsi riski.
- Kredit riski – qarşı tərəflərin maliyyə aleti və ya müştəri müqaviləsi əsasında öhdəliklərini yerinə yetirməməsi və nəticədə maliyyə zərərinin yaranması riskidir.
- Likvidlik riski – müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş qalan ödəmə müddətini göstərən maliyyə öhdəlikləri üçün ödəmə müddətinin təhlilini və Şirkət tərəfindən məxsusi likvidlik riskinin necə idarə edilməsinin təsvirini təmsil edir.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski - maliyyə aletinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərə görə tərəddüd etməsi riskidir.

Şirkətin əməliyyatları əsas etibarı ilə Azərbaycan Respublikasında həyata keçirildiyi üçün əməliyyatların əhəmiyyəti hissəsi AZN ilə aparılır.

Şirkətin xarici valyuta dərəcələrində dəyişikliklərə məruz qalması riski ilk növbədə Şirkətin funksional valyutadan fərqli olan valyuta ilə ifadə edilmiş tikinti əməliyyatları, əməliyyat fəaliyyəti və digər borc vəsaitləriyle bağlıdır. Xarici valyuta riski, xüsusi olaraq, pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, hesablanmış öhdəliklər, ticarət və digər kreditor borcları, o cümlədən HAB-a, AYIB-ə, AlB-ə, DEG-ə və OBIF-ə ödəniləcək uzunmüddətli kreditlərdən ibarətdir.

Şirkət xarici valyuta ilə ifadə edilmiş maliyyə alətlərini hedcləmir.

Şirkətin həssaslıq təhlili 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə Şirkətin xalis əməliyyat riski əsasında müəyyən edilmişdir.

Aşağıdakı cədvəllər, bütün digər göstəricilərin sabit qalması şərti ilə, Şirkətin vergidən əvvəl mənfəetinin ABŞ dollarının, Avronun, Rusiya rublunun, İsvəçrə frankının və Böyük Britaniya funtunun məzənnəsində məntiqi dərəcədə mümkün dəyişikliyə olan həssaslığını göstərir (monetar aktivlər və öhdəliklərin ədalətli dəyərində dəyişikliklərə görə). Şirkətin kapitalına əhəmiyyətli təsir göstərilməmişdir:

2011	Valyuta məzənnəsində dəyişiklik		Vergidən əvvəl mənfəetə təsir	
	Artma	Azalma	Artmadan sonra	Azalmadan sonra
ABŞ dolları	10%	10%	(53,863)	53,863
Avro	10%	10%	(21,097,083)	21,097,083
Rusiya rublu	10%	10%	(959)	959
İsvəçrə frankı	10%	10%	(180,151)	180,151
Böyük Britaniya funtu	10%	10%	(2,838)	2,838

2010	Valyuta məzənnəsində dəyişiklik		Vergidən əvvəl mənfəetə təsir	
	Artma	Azalma	Artmadan sonra	Azalmadan sonra
ABŞ dolları	10%	10%	(42,412)	42,412
Avro	10%	10%	(15,562,261)	15,562,261
Rusiya rublu	10%	10%	(12,449)	12,449
İsvəçrə frankı	10%	10%	(363,466)	363,466
Böyük Britaniya funtu	10%	10%	(836)	836

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

19. Maliyyə riskinin idarə edilməsinin məqsəd və qaydaları (davamı)

Faiz dərəcəsi riski

Şirkətin faiz dərəcəsində dəyişiklik riskinin həcmi 31 dekabr 2011-ci il tarixinə ödənilməli olan AYİB, ALB, DEG və HAB kreditlərindən və 31 dekabr 2010-cu il tarixinə ödənilməli olan HAB kreditlərindən irəli gelir. Əlaqəli faiz xərci 13-cü Qeyddə göstərilən EURİBOR hədləri əsasında hesablanmışdır.

Şirkətin faiz dərəcəsindəki dəyişikliyə həssaslığının təhlili rəhbərlik tərəfindən məntiqi hesab olunan mümkün dəyişikliyin qiymətləndirilməsi olan EURİBOR-da 0,5% dəyişiklik əsasında müəyyən edilmişdir.

Aşağıdakı cədveldə 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə EURİBOR-da +/-0.5% dəyişikliyin vergidən əvvəl mənfəətə təsiri icmal edilir. Şirkətin kapitalına əhəmiyyətli təsir göstərilənmişdir:

	Dəyişən dərəcədə dəyişiklik		Vergidən əvvəl mənfəətə təsir	
	Artma	Azalma	Artmadan sonra	Azalmadan sonra
2011	0.5%	0.5%	(725,498)	725,498
EURİBOR				
2010	Dəyişən dərəcədə dəyişiklik		Vergidən əvvəl mənfəətə təsir	
	Artma	Azalma	Artmadan sonra	Azalmadan sonra
EURİBOR	0.5%	0.5%	(209,876)	209,876

Kredit riski

Kredit riskinə və ya qarşı tərəflərin öhdəliklərini yerinə yetirməməsi riskinə, kreditlərin təsdiqlənməsi, limitlər və monitoring prosedurlarını tətbiq etməklə nəzarət edilir. Şirkətin kredit riskinin həcmi 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinin və ticarət debitor borclarının məcmu qalığı ilə təmsil olunur. Şirkət bütün debitor hesablarının vəziyyətini nəzərdən keçirmek üçün iki həftədən bir iclas keçirən Kredit Komitəsini yaratmışdır. Şirkət yalnız tanınmış, krediti ödəmək qabiliyyətinə malik olan üçüncü tərəflərlə əməkdaşlıq etdiyi üçün ticarət debitor borcları ilə bağlı riski aşağı səviyyədə qiymətləndirmişdir. Şirkətin siyasetinə uyğun olaraq kredit şərtlərindən istifadə etmək arzusunda olan bütün müştərilər kreditin nəzarət edilməsi prosedurlarından keçməlidirlər.

Dəyərsizləşmə tələbi hər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində mühüm müştərilər üçün fərdi əsasla təhlil edilir. Bundan əlavə, çoxlu sayda kiçik debitor borcları homogen qruplara birləşdirilir və dəyərsizləşmə üçün ümumi şəkildə qiymətləndirilir. Hesablaşma faktiki tarixi məlumatlara əsaslanır. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixində kredit riskinin maksimum həcmi Qeyd 9 və Qeyd 11-də açıqlanan maliyyə aktivlərinin hər bir sinfinin balans dəyəridir. Şirkət təminat kimi girov saxlamır.

Aşağıdakı cədveldə 31 dekabrda ödəniş vaxtı ötmüş, lakin dəyərsizləşməmiş ticarət və digər debitor borcları vaxt sınıfları üzrə təhlil edilir:

	Ödəniş vaxtı ötməmiş	30-90 gün	90-180 gün	180-360 gün	360 gündən çox
	2011	770,526	101,170	85,821	579,251
2010	405,731	1,298,432	251,677	667,218	73,593

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

19. Maliyyə riskinin idarə edilməsinin məqsəd və qaydaları (davamı)

Kredit riski (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabrda bank hesablarında qalıqlar göstərilir:

	2011	2010
ABB	9,507,950	4,799,215
Yapi Kredi Bank	23,461,983	7,429,165
Bank Standard	2,102,854	1,684,575
Texnika Bank	351,425	1,483,877
PAŞA Bank	570,994	-
ƏDV üzrə depozit hesabı	<u>11,321,637</u>	<u>5,921,791</u>
	<u>47,316,843</u>	<u>21,318,623</u>

Şirkət öz pul vəsaitlərini Azərbaycan Respublikasında nüfuzlu maliyyə təşkilatlarında yerləşdirir. Şirkət hər hansı qarşı tərefin öz öhdəliklərini yerinə yetirməyəcəyini gözləmir.

Likvidlik riski

Şirkət vəsaitlərin çatışmazlığı riskinə müntəzəm olaraq xalis maliyyə borcu göstəricisini nəzərdən keçirmeklə nəzarət edir. Xalis maliyyə borcu cəmi maliyyə öhdəlikləri ilə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri arasında fərqi təmsil edir.

Şirkətin məqsədi bank overdraftlarını istifadə etməklə maliyyələşdirmənin fasılısızlığı və çevikliyi arasında tarazlığı saxlamaqdır.

Aşağıdakı cədvəldə Şirkətin 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş diskont edilməmiş ödənişlər əsasında maliyyə öhdəliklərinin müddətləri təsvir edilir.

31 dekabr 2011-ci ildə başa çatan il	Tələb əsasında	3 aydan az	3 - 12 ay	1-5 il	5 ildən çox
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək hesablanmış faiz	-	371,756	1,078,773	10,849,277	20,683,152
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək kreditlər	-	-	2,908,000	30,170,500	38,167,500
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək hesablanmış faiz	-	1,974,806	6,563,415	12,671,224	-
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək kreditlər	-	-	14,460,586	84,997,221	-
Ticarət kreditor borcları	-	6,791,624	-	-	-
Hesablanmış öhdəliklər	22,340	25,305,999	-	-	-
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək hesablanmış öhdəliklər	-	1,900,035	-	-	-
Ödəniləcək dividendlər	17,782	-	-	-	-
Ödəniləcək digər qısamüddətli kreditlər	-	-	1,205,832	-	-
Ödəniləcək qısamüddətli kreditlər üzrə hesablanmış faiz	-	45,219	135,656	-	-
Uzunmüddətli hesablanmış öhdəliklər	-	-	-	168,745	321,696
	40,122	36,389,439	26,352,262	138,856,967	59,172,348

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

19. Maliyyə riskinin idarə edilməsinin məqsəd və qaydaları (davamı)

Likvidlik riski (davamı)

31 dekabr 2010-cu ildə başa çatan il	Tələb əsasında	3 aydan az	3 - 12 ay	1-5 il	5 ildən çox
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək hesablanmış faiz	-	195,813	476,031	1,448,883	25,987,044
Əlaqəli tərəfə ödəniləcək kreditlər	-	-	-	10,137,600	41,817,600
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək hesablanmış faiz	-	1,658,837	2,457,478	10,381,044	-
Üçüncü tərəflərə ödəniləcək kreditlər	-	-	-	60,263,324	-
Ticarət kreditor borcları	-	17,394,348	-	-	-
Hesablanmış öhdəliklər	-	13,125,294	6,911,078	-	-
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək hesablanmış öhdəliklər	-	2,329,059	-	-	-
Ödəniləcək dividendlər	21,423	-	-	-	-
Ödəniləcək digər qısamüddətli kreditlər	-	2,639,625	-	-	-
Ödəniləcək qısamüddətli kreditlər üzrə hesablanmış faiz	-	105,585	-	-	-
Uzunmüddətli hesablanmış öhdəliklər	-	-	-	4,172,217	-
	21,423	37,448,561	9,844,587	86,403,068	67,804,644

20. Kapitalın idarə edilməsi

Kapitalın idarə edilməsində Şirkətin ilkin məqsədi öz fəaliyyətini dəstəkləmək və səhmdar dəyərini artırmaq üçün möhkəm kredit reytinginin və sağlam kapital əmsallarının saxlanması təmin etməkdir.

Şirkət iqtisadi şəraitdə dəyişiklikləri və nəzerdə tutulan aktivlərin risk xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla, kapital strukturunu idarə edir və onda düzəlişlər aparır. Kapitalın strukturunu saxlamaq və ya düzəliş etmək məqsədilə Şirkət müvafiq kredit razılaşmalarının yol verdiyi hədlər daxilində, bazarda əlavə borc vəsaitlərini əldə edə, səhmdarlara dividend ödənişləri məbləğinə düzəlişlər edə və ya yeni səhmlər buraxa bilər.

Şirkət, xalis maliyyə borcunu cəmi kapitala bölərək müəyyən edilən ödəmə qabiliyyəti əmsalından istifadə etməklə kapitala nəzarət edir. Maliyyə öhdəliklerinin hesablanması üçün Şirkət yalnız maliyyə təşkilatlarından və əlaqəli tərəflərdən alınmış faiz hesablanan kreditləri nəzərə alır. 2011-ci və 2010-cu illər ərzində Şirkətin siyaseti ödəmə qabiliyyəti əmsalını 200%-dən artıq olmayan həddə saxlamaq olmuşdur.

	2011	2010
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalenti	47,316,843	21,318,623
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	179,618,067	117,386,264
Xalis maliyyə borcu	132,301,224	96,067,641
Cəmi kapital	189,330,143	150,399,631
Ödəmə qabiliyyəti əmsalı %	69.88%	63.87%

“Qaradağ Sement” ASC
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər (davamı)
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. Satışın maya dəyəri

Satışın maya dəyəri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2011	2010
İstehsal materialları	13,629,055	12,789,722
Yanacaq xərcləri	13,544,238	12,538,976
Texniki xidmət xərcləri	4,181,156	6,107,082
Elektrik xərcləri	5,260,195	5,261,333
İşçilərlə bağlı xərclər	7,049,281	6,222,130
Köhnəlmə	6,037,032	6,176,665
Alınmış hazır malların dəyəri	-	1,079,768
Digər istehsal xərcləri	4,269,045	4,811,492
	53,970,002	54,987,168

22. Çatdırılma xərcləri

Çatdırılma xərcləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2011	2010
Üçüncü tərəfdən nəqliyyat xidməti	6,053,171	6,659,668
Qablaşdırma materialları	2,683,686	2,766,147
İşçilərlə bağlı xərclər	1,975,784	1,845,422
Köhnəlmə	653,974	813,511
Dizel və benzin	117,935	121,942
Digər xərclər	708,198	813,850
	12,192,748	13,020,540

23. Ümumi və inzibati xərclər

Ümumi və inzibati xərclər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2011	2010
İşçilərlə bağlı xərclər	4,228,271	3,807,532
Üçüncü tərefin xidmətləri	1,307,359	1,199,560
İdarəetmə haqqı	1,655,423	1,693,694
Köhnəlmə	212,937	277,410
Digər xərclər	1,002,193	988,009
	8,406,183	7,966,205

24. Maliyyə xərcləri, xalis

Maliyyə xərcləri, xalis, aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2011	2010
Faiz xərci	273,000	2,710,171
Bank komissiyaları	266,322	345,805
Artma xərci	95,280	86,079
	634,602	3,142,055

25. Ətraf mühitin qorunması ilə bağlı öhdəlik

Azərbaycan Respublikasında ətraf mühitin qorunmasına dair qanunvericiliyin məcburi tətbiqinin təmin edilməsi sistemi hazırda işlənib hazırlanmaqdadır. Dövlət orqanlarının qanunların tətbiqinin təmin edilməsinə dair mövqeləri daim nəzərdən keçirilir. Şirkət müntəzəm olaraq ətraf mühitin qorunmasına dair özünün qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş vəzifələrini qiymətləndirir. Öhdəliklər müəyyən edilən kimi dərhal tanınır. Mövcud qaydaların, mülki proseslərin və ya qanunvericiliyin dəyişməsi nəticəsində yarana bilən potensial öhdəlikləri qiymətləndirmek mümkün deyildir, halbuki onlar mühüm ola bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qüvvədə olan qanunvericiliyə əmel olunması üzrə mövcud nəzarət sistemi şəraitində ətraf mühitə zərər vurulması ilə bağlı Şirkət tərəfindən yaradılmış sahənin bərpa edilməsi ehtiyatından (bax Qeyd 14) artıq olan əhəmiyyətli öhdəliklər mövcud deyildir.